

Протокол

Четвърто заседание на КН на ОПРР
02 декември 2015 г.
9:30 ч.
Конферентна зала „София”
Гранд Хотел София, гр. София

Предмет:

**Четвърто заседание на Комитета за наблюдение на
Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.**

Деница Николова, МРРБ
Ася Станкова, МРРБ
Иван Попов, МРРБ
Мария Станевска, МРРБ
Ирина Захаријева-Шопова, МРРБ
Боряна Войчева-Ненкова, МРРБ
Тамара Кулева, МРРБ, СЦР
Антонина Дончева, МРРБ, СИР
Йоана Иванова, МРРБ, ЮЗР
Юлиян Моллов, МРРБ, ЮЦР
Николай Николов, МРРБ, ЮИР
Лазар Лазаров, АПИ
Илиана Захаријева, АПИ
Николина Чапанова, АПИ
Галина Василева, МТИТС
Маргарита Николова-Динева, МТИТС
Ивелина Пенева, МИ
Милка Нанова, МТ
Светла Иванова, МОСВ
Ирина Иванова, МТСП
Яна Маринова-Петрова, МФ
Маргарита Борисова, МФ
Юлия Лилянова, МЗХ
Красимир Вълчев, МОН
Адам Персенски, МЗ
Тонка Милева, МК
Мая Петкова, МВР
Красимир Ушнев, МВР
Николай Нецов, АМС
Татяна Савова-Павлова, АМС
Добринка Кръстева, АМС
Даниела Николова, АМС
Наско Атанасов, КЗД

	<p>Финка Денкова, НСИ Теодора, Андреева, БАН Веселин Пенев, РСР, ЮЗР Юлиан Найденов, РСР СЦР Емил Караиванов, РСР, ЮЦР Георги Ранов, РСР, ЮИР Даниел Панов, НСОРБ Силвия Георгиева, НСОРБ Илиана Филипова, БАРДА Иван Бойков, КРИБ Стефан Василев, АИКБ Силвия Тодорова, БСК Даниела Михайлова, НПО Цанко Шандров НПО Василка Костадинова, МФ Гергана Митрева, АМС Радослав Михайлов, МС Валентина Василева, АОП Цвета Наньова, БАКЕП Борислава Удфорд, ЕК Марек Теплански, ЕК Александър Манолев, МТ Иван Аспарухов, МРРБ Лазаринка Стоичкова, МРРБ Димитрина Николова, МРРБ Кети Карачолова, МРРБ Янита Биразова, МРРБ Магдалена Пенева, МРРБ Адриана Атанасова, МРРБ Петя Димова, МРРБ Ирина Митева, ОА Ловеч Венислава Бояджиева, МЗХ Методи Митев, БИВР Руска Бояджиева, община Бургас Атанаска Николова, община Бургас</p>	
	Янита Биразова, МРРБ	
Въведение:		
<p>Четвъртото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. (КН на ОПРР) беше проведено в Конферентна зала “София”, Гранд Хотел София, град София. На заседанието присъстваха членове на Комитета за наблюдение на ОПРР, в това число представители на министерства, агенции, държавни ведомства, сдружения на</p>		

общини, регионални съвети за развитие и социално-икономически партньори, наблюдатели от Европейската комисия, както и представители на ГД „Програмиране на регионалното развитие“ към МРРБ – Управляващ орган на ОПРР и Секретариат на КН.

Откриване на заседанието и приветствие на г-жа Деница Николова, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и приветствие на г-н Марек Теплански, ГД „Регионална и урбанистична политика“, ЕК

Г-жа Деница Николова (заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството) приветства участниците в съвместното заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. и Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. и отбеляза, че в рамките на днешното заседание ще има възможност да бъдат отчетени както постигнатите резултати до този момент по двете оперативни програми, така и да бъде очертана линията на бъдещото и ползотворно сътрудничество.

Г-жа Деница Николова подчерта, че 2015 г. е критична, предвид обединяването на дейности както по приключване на един програмен период, така и по успешно стартиране и даване на тласък за инвестиции в новия програмен период. В тази връзка декември 2015 г. е последния критичен месец от изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие 2007-2013 г.“, за която може да се отчете, че към настоящия момент има успешно усвояване на средства по нея и 91% плащания към бенефициенти.

УО е изправен пред едно голямо предизвикателство до края 2015 г. и то е свързано с осигуряване на плавно приключване на всички проекти в изпълнение по Програмата, които са малко над 100. Трябва да бъдат разплатени и всички средства от страна на бенефициентите към изпълнителите, за да може в рамките на 2016 г. да се отчете успешното усвояване на максимален обем от ресурса по Програмата, който е малко над 3 млрд. лв.

Към настоящия момент това, което УО отчита като предизвикателство е до края на 2015 г. да бъдат разплатени оставащите 9% от бюджета на Програмата, след което в рамките на 2016 г. да бъдат сертифицирани и оставащите 25% от нея.

Към момента има сертифицирани средства в размер на 69% от бюджета на Програмата, като до края на 2015 г. УО очаква чрез подаваните допълващи сертификати към сертифициращия орган този процент да стигне до 75% и през 2016 г. да бъдат отчетени и останалите средства към Европейската комисия.

Трябва да бъдат отчетени, разбира се, и огромните предизвикателства, с които се УО на ОПРР се сблъска в рамките на целия програмен период и това, че в рамките на тази година трябваше да бъде преодолян фактора „спиране на плащания“ по две от приоритетните оси, а към момент да бъдат преодолен и препятствията, свързани с одитни констатации, които също ще имат своето въздействие върху цялостния процес по усвояване на средствата.

УО успя да преодолее тези предизвикателствата и може да отчете успешно стартиране на новата програма, защото само до настоящия момент са обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на над 56% от бюджета на Програмата.

В рамките на днешното заседание предстои да бъдат взети ключови

решения, които да дадат възможност до края на 2015 г. да бъдат обявени още 20% от бюджета на Програмата.

Г-жа Деница Николова благодари за съдействието на всички членове на Комитета за наблюдение и на НСОРБ, които подкрепят УО като негов партньор. Тя благодари и на Европейската комисия от гледна точка на техния критичен поглед върху процесите и върху начина на работа и на УО, но и за начина, по който се структурира възможността за изпълнение на новата програма.

Г-жа Деница Николова изрази надежда в рамките на днешното заседание да има един ползотворен ден, който да бъде изпълнен с дискусия по отношение на предложените материали от страна на УО, които са предоставени, съгласно Вътрешните правила на Комитета за наблюдение. Тя даде думата на г-н Марек Теплански.

Г-н Марек Теплански (заместник-началник отдел България, присъединяване и преговори в ЕК) каза, че с УО вече са водени разговори за критериите за подбор за периода 2014-2020 г. Това не е просто стартиране на машината за изразходване на средства – колко схеми ще бъдат публикувани, колко средства ще бъдат изразходени в рамките на определен период и срокове. Това ще бъде критерий за успеха на извършената работа. Критерий ще бъде дали се изпълнява Стратегията и нейните цели, както и дали се реализират промените по отношение на качеството на живота на българите.

Г-н Теплански каза, че не е въпрос само на количества, на суми, които по един или друг начин са вкарани в структурите на изпълнение, а се касае за реализиране на проекти с най-високо качество и постигане на това, което е поето като ангажимент в началото на Програмата.

За да има принос ЕК тя ще има своя не само критичен поглед, но и конструктивен подход, така че от известно разстояние да може да консултира, да посочи някои проблеми, които може би не са толкова очевидни, когато се дискутира интензивно в рамките на самата администрация какво следва да се направи.

ЕК ще бъде тясно свързана с процеса на изпълнение, ще поддържа близка връзка и е на разположение, винаги, когато УО има нужда от съвет или от някакъв критичен поглед в хода на изпълнението на Програмата, а също така и при моделирането на тези тръжни предложения за 2014-2020 г.

Г-жа Деница Николова благодари на г-н Теплански и изрази надежда с общи усилия да се постигне предизвикателството за постигане на по-голям диалогичен и дискуссионен режим на работа в рамките на КН, а не всичко което представя УО да се възприема информативно.

Приемане на протокола от третото заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

По първа точка от дневния ред „*Приемане на протокола от Третото заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.*“ г-жа Деница Николова, каза че в хода на съгласувателния процес са отразени всички получени технически коментари след проведеното заседание. Тя попита членовете на КН дали имат допълнителни коментари и бележки по протокола, като такива нямаше. Г-жа Деница Николова предложи да се вземе решение за приемане от Комитета за наблюдение на протокола от Третото заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

Взети решения:

Решение 1

КН приема протокола от Третото заседание на КН на ОПРР 2014-2020.

Г-жа Деница Николова каза, че УО има едно малко предложение за адаптиране на дневния ред. То касае "Оценката на въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.", която се предвижда да бъде представена след "Аналитичния преглед на Програмата за първия програмен период". По направеното предложение нямаше коментари и Дневният ред беше приет.

Аналитичен преглед на напредъка в изпълнението на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г. – информирание за осъществен анализ на риска на проектно ниво

По следващата точка от дневния ред „Аналитичен преглед на напредъка в изпълнението на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г. – информирание за осъществен анализ на риска на проектно ниво" г-жа Деница Николова представи най-общо напредъка в изпълнението на Програмата, както и резултатите от анализа на риска на проектно ниво.

Г-н Даниел Панов (НСОРБ), каза че за да не остават членовете на Комитета за наблюдение с грешно впечатление, общинските проекти, които са отчетени като застрашени, са на стойност 9,7% от стойността на всички 34 проекта. След проведени обстойни разговори и срещи с общините, които имат проекти и трябва да ги приключат до края на програмния период или до края на годината, НСОРБ има уверението на всички бенефициенти общини, че 95% от тези проекти ще бъдат изпълнени до края на 2015 г. и не е застрашено успешното приключване на програмния период.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че това е добра новина и изрази надежда наистина да бъде преодолян остатъка от рисковете до края на 2015 г.

Г-н Марек Теплански посочи, че са отчетени 34 рискови проекта на стойност 500 млн. лв. Той попита дали правилно е разбрал, че общият риск от гледна точка на неусвояване на разходите, които все още се планират до края на 2015 г. се равняват на 80 млн. лв.

Г-жа Деница Николова, поясни че този риск от неусвояване на средства е в рамките на периода на отчитане на Програмата към Европейската комисия през април 2016 г.

Съгласно националните правила, в края на април 2016 г. УО ще представи последния сертификат към Сертифициращия орган – Министерство на финансите.

На база анализа на риска, който е направен текущо по отношение на рисковите проекти, УО отчита, че в рамките на 2016 г. при отчитане и верификация на Програмата има риск от неусвояването ѝ в размер на 40 млн. евро.

Към настоящия момент УО се надява остатъка от 9%, който има за заплащане от бюджета на Програмата, да бъде реализиран в рамките на 2015 г. или в малък процент в началото на 2016 г. към бенефициентите.

Г-жа Деница Николова даду думата на представителите на Агенция „Пътна инфраструктура“ да предоставят актуална информация по отношение на

реализиране на проекта за Северна скоростна тангента и реалните рискове, които виждат до края на 2015 г. свързани с неусвояване или неразплащане към изпълнителите към настоящия момент.

Г-н Лазар Лазаров (АПИ) каза, че обектът за Северна скоростна тангента е бил включен допълнително като голям инфраструктурен обект, който е трябвало да бъде подготвен за много кратки срокове.

През 2013 г. настъпват няколко законодателни промени по отношение на отчуждаването на частната собственост в Закона за държавната собственост, което е попречило изключително много на инвестиционните процеси в държавата, но въпреки всичко Агенция „Пътна инфраструктура“ успява с големи усилия да спаси този проект, който в момента се достроява с много бързи темпове и голяма част от него е готова.

На територията на София, като вековно средище, се оказва, че има голяма наситеност на археологически находки. На самото трасе са определени близо 10-15 археологически обекта, които отделно след направата на отчуждението на съответните терени, трябваше да бъдат разработени от археолозите, които да спасят тази европейска ценност от археологическа гледна точка. Въпреки всички трудности обаче до края 2015 г. над 90% от обекта ще бъде изпълнен, като малка част от него, ще остане за довършване през началото на 2016 г.

Г-н Лазар Лазаров каза, че в момента се намираме в период, в който изпълнението на проекта изцяло зависи от времето. Към настоящия момент дейностите се реализират и най-вероятно няма да има разминаване в очакванията на Агенция „Пътна инфраструктура“.

Г-жа Борислава Удфорд (програмен мениджър в отдел България, присъединяване и преговори) поиска да бъде дадена повече конкретика във връзка с изпълнението на проекта. Тя отбеляза, че преди два месеца са отчетени само 54 млн., сертифицирани към ЕК. Тя попита колко точно средства все още предстои да минат през системата и евентуално да бъдат отчетени навреме и какво означава, че малка част от обекта ще остане за доизпълняване през 2016г.

Г-н Лазар Лазаров посочи, че през ден се подписват сертификати, тъй като на обекта се работи много усилено. Има един участък, който е почти в средата на трасето, където до последно са работили археолозите и на този участък предстои да бъдат направени няколко армонасипа. Във връзка с намаляване обема на отчужденията, които са необходими за осъществяването на този проект, голяма част от участъците между съоръженията са проектирани с армонасипи, като по този начин сянката на трасето ще бъде ограничена.

Големите съоръжения са направени и остава да бъдат изпълнени тези насипи, които са връзката между съоръженията. Става въпрос за участък от 1050 м., на който трябва да бъдат направени тези съоръжения. Към момента те се работят - основите са положени, произведени са елементите, тъй като армонасипът се изпълнява специално за този обект по френска технология, при която с бетонови елементи, които са формовани в определена форма, се укрепва насипът по откосите, за да могат да бъдат изпълнени вертикални стени.

Г-н Лазар Лазаров каза, че по този начин работата, малко се усложнява, но съоръжението става доста устойчиво във времето. В този участък няма да бъдат завършени на 100% пътните части, като конструкция, тоест асфалтовите работи, тъй като в момента се изграждат тези армонасипи и се вдигат по височина. Няма да бъдат завършени отгоре, основните пластове от инертни материали и асфалтовите настилки, както и последващите ги дейности като маркировка,

пътни знаци, еластични огради, предпазни системи и т.н.

Г-н Лазар Лазаров отбеляза, че към настоящия момент по обекта са изплатени 110 млн. лв., и е видно, че за два месеца има напредък в разплащането с близо 60 млн. лв.

Г-жа Борислава Удфорд попита дали има яснота колко от тези средства са минали през системата и сертифицирани от ЕК.

Г-н Лазар Лазаров отговори, че Агенция „Пътна инфраструктура“ е бенефициент по програмата и не разполага с такава информация.

Г-жа Деница Николова поясни, че към настоящия момент УО отчита към ЕК тези 110 млн. лв.

Г-н Лазар Лазаров благодари на УО за бързата обработка на сертификатите. Той отбеляза, че в експлоатация ще бъдат пуснати две части, без споменатия вече участък в средата. Двете части на Тангентата, която свързва северните квартали на София - Световрачане, Илиянци и Требич, ще бъдат свързани с Околовръстния път, но реално няма да има тази връзка по средата, която ще бъде готова максимално бързо, най-вероятно в началото на 2016 г., за да може функционалността на тази артерия да бъде на 100% гарантирана.

Г-н Иван Бойков (КРИБ) отбеляза, че предвид края на периода е редно да се направи анализ на всеки един проект и да бъде представена по-подробна информация какво се случва. Не са много проектите, които следва да бъдат приключени и УО трябва да информира членовете на Комитета за наблюдение какви са проблемите и как ги вижда реализацията им в подробности, така както беше предоставена информация от Агенция „Пътна инфраструктура“.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че ще представи информация за всеки един от проектите.

По отношение на проекта на община Варна за осигуряване на съвременни социални жилища, който е високорисков, се предвижда той да бъде прекратен, поради невъзможност за изпълнение на основните дейности. До края на 2015 г. той е обезпечен със сключени резервни проекти наддоговаряне по Оперативната програма.

По проекта на община Габрово, който е в подкрепа на следващия програмен период, рискът е преодолян. Ще бъде изпълнен и се очаква да бъде разплатен до края на годината.

Г-жа Деница Николова каза, че всички тези високорискови проекти в голямата си степен са изпълнени, тоест те имат физическо изпълнение от поне 50%. Именно това е причината УО да казва, че те са високорискови, защото всъщност няма получени разплащания и верификация, и искания за плащане от бенефициентите в размер на повече от 50% от основните дейности.

Г-жа Деница Николова подчерта, че този анализ е извършен към края на октомври 2015 г. и УО не може да си позволи постоянно и ежедневно обновяване на тази информация, защото тя касае изключително голям обем от административен капацитет, който трудно би могъл да бъде ангажиран.

Към настоящия момент ситуацията е променена по отношение както на проектите на общините за зелена и достъпна градска среда, така и по отношение на проектите, които са обвързани с подкрепа за следващия програмен период на общините.

По двата проекта на Агенция „Социално подпомагане“ УО очаква бенефициентът да предостави информация за изграждането на достъпна среда и затова тези проекти не са финализирани. Като цяло над 90% от дейностите са

приключили и са отчетени към УО.

Г-жа Деница Николова каза, че по отношение на мерките в подкрепа на Министерство на здравеопаването, г-н Персенски ще даде по-актуална информация. Към момента това, което УО отчита като риск е свързано с проектите, които касаят закупуване на оборудване и доставката, и съответно монтажа на това оборудване, от гледна точка на дейности и разплащане към изпълнителите.

По проекта на община Сопот е налице невъзможност за разплащане, поради запориране на сметки. Към настоящия момент този проект също е обезпечен с проекти от списъка с резервни проекти, които са сключени като наддоговаряне на Програмата.

По отношение на мерките за енергийна ефективност в многофамилните жилищни сгради, в момента има над 90 сгради, които са със започнали строително-монтажни дейности. УО очаква да бъдат завършени в рамките на декември 2015 г.

Г-жа Деница Николова изрази надежда към края на отчетане на проекта да има възможност да бъде осигурено изпълнение на над 100 сгради. Към настоящия момент, всичко зависи от мобилизацията на изпълнителите, защото всички мерки от гледна точка на бенефициента – Дирекция „Жилищна политика“, по отношение на сключването на договорите и даването на възможност и поле за действие на изпълнителите, е подсигурено.

Отчитат се рискове по неизпълнение на първоначално предвидените цели от над 150 сгради, които да бъдат ревовирани по линия на този проект, но мерките и дейностите, които не биха могли да бъдат подсигурени до края на 2015 г., са подкрепени с наддоговаряне по Програмата, което ще компенсира остатъка.

По отношение на мярката за зелена и достъпна градска среда, са отчетени пет високорискови проекта. Те са отчетени като такива поради включените в тях резервните обекти, които представляват наддоговаряне по Програмата.

В рамките на декември 2015 г. предстои тези резервни проекти и обекти, които допринасят за промяна на визията на градовете, да бъдат приключени, отчетени и разплатени от страна на бенефициентите. По-голямата част, от всички проекти и резервни обекти, които са включени в тази мярка са вече изпълнени и УО очаква от бенефициентите да бъдат предоставени исканията за плащане, които УО да верифицираме и съответно да разплати.

По отношение на мярката в подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласна и третокласна пътна мрежа, основният проект, който е високорисков е Северна скоростна тангента. Има и още един проект, който към 30 октомври 2015 г. е бил отчетен като високорисков, но към настоящия момент рискът от неизпълнение е преодолян.

Г-жа Деница Николова каза, че по отношение на мерките за устойчиво развитие на туризма има идентифициран един рисков проект на Министерство на културата. Тя отбеляза, че представителите на МК ще имат възможност да дадат повече информация относно приключването на този проект. За момента УО отчита конкретни рискове по проекта за Ларгото. Отчитат се рискове от частично недовършване на дейности, но въпреки всичко УО е дал възможност и пълна гъвкавост и подкрепа на бенефициента, за да може тези дейности да бъдат реализирани до края на 2015 г., съгласно сключените договори с изпълнители.

По отношение на проекта за реставрация и консервация на двореца в Евксиноград – към настоящия момент УО счита, че основните дейности по

проекта ще бъдат завършени. Има риск една от дейностите, свързана с доставка на оборудване да не бъде довършена до края на 2015 г. и в този смисъл предстои да се разбере как ще се развие проектът до края на 2015 г. и съответно какви средства ще бъдат отчетени по него.

По отношение на проектите с конкретен бенефициент Министерство на туризма, е отчетен един рисков проект, който УО очаква да бъде финализиран до края на 2015 г. По този проект съществува определен риск за неусвояване, но към настоящия момент той е обезпечен с наддоговаряне по Програмата.

По схемите в подкрепа на следващия програмен период, отчетените рискови проекти са преодолени като риск към настоящия момент.

В подкрепа на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, идентифицирания рисков проект също е с преодолян риск към днешна дата.

Г-жа Деница Николова обобщава, че по Програмата има наддоговаряне от около 150 млн. лв., което към настоящия момент УО е компенсирал с приключващи проекти, като остатък от ресурси, които са пренасочени към това наддоговаряне в размер от 70 млн. лв. Остатъкът от ресурса предстои да бъде осигурен от Програмата в зависимост от приключването на оставащите проекти в изпълнение, в зависимост от това до каква степен тези рискови проекти ще могат да усвоят своя ресурс.

Г-н Адам Персенски (МЗ) благодари на УО за съдействието което МЗ получава, като бенефициент по Програмата. Той отбеляза, че към момента идентифицираните проблеми са преодолени на 100%.

Изпълненето на проектите, по които МЗ е бенефициент, като строително-монтажни работи са приключили. Последният „Бункер“ (съоръжението в което се поставят линейните ускорители) в УМБАЛ Пловдив, ще бъде приет на 03.12.15 г.

Всички медицински апарати с изключение на два апарата за УМБАЛ „Александровска“ са доставени вече, така че предизвикателството пред МЗ през следващите две-три седмици ще бъде техният монтаж и лицензирането им от Агенцията по ядрено регулиране, откъдето има уверение, че те няма да жалят сили и време за издаване на такива лицензи.

Г-н Адам Персенски отбеляза, че всички са наясно колко е важно изпълнението на тези проекти, предвид че всички те са свързани с ранната диагностика на онкологични заболявания и тяхното лечение, и ефектът, който ще има върху цялата система на здравеопазване в България.

Г-жа Деница Николова благодари за предоставената информация и даде думата на представителите на Министерството на културата.

Г-жа Тонка Милева благодари за съдействието от страна на УО. Тя каза, че рисковете които съществуват от гледна точка на неизпълнени на проекта за Ларгото, са много малки и са свързани с частично завършване на подкуполното пространство. Вчера (01.12.15 г.) г-жа Удфорд е успяла да разгледа това, което е постигнато до момента.

Очаква се да бъдат направени още няколко доставки, свързани с витрините, които са на откритата част. Завършена е вече площадната част и предстои монтирането на триплексовите стъкла.

Г-жа Тонка Милева (МК) изрази увереност, че МК ще успее да спазва срока по проекта.

Оценка на въздействието на интервенциите по ОП “Регионално развитие” 2007-2013

По следваща точка от дневния ред "Оценка на въздействието на интервенциите по ОП "Регионално развитие" 2007-2013" г-н Иван Попов представи информация относно резултатите от оценката на въздействието на интервенциите по ОП "Регионално развитие" 2007-2013.

Г-жа Деница Николова каза, че анализът е наличен в УО и е качен и на сайта на Програмата, така че от него могат да се възползват всички заинтересовани страни. Всъщност основният извод, който може да бъде направен от тази Оценка на въздействието е, че за първия програмен период се налюждава дисбаланс в концентрацията на ресурса. Има разпокъсани, разпръснати, неинтегрирани мерки, липса на синергия между тях, което води след себе си до увеличаване на диспропорциите в регионалното развитие и между развитието на регионите.

Този анализ показва и подкрепя политиката, която УО е възприел за новия програмен период и разбира се, която следва логиката на интервенции, съгласно политиките на Европейската комисия, по отношение на концентрация на ресурса в по-малко на брой региони, които да имат своята възможност за постигане на едно балансирано териториално развитие.

От този анализ също е много видимо как секторните политики на практика са били фокусирани в първия програмен период, небаласирано от гледна точка на населението, което са обслужвали като сектори.

Г-жа Борислава Удфорд отбеляза, че оценката за въздействие на Програма е любима тема на ЕК. Тя наблегна на липсата на конкретни и достоверни индикатори и на една обща база за сравнение, което води до тази разпръснатост на резултатите и на неточност, липса на фокус и липса на отчитане на особено ясни резултати.

Това, което предстои да бъде извършено като интервенции, за да се постигнат целите и да се достигне до нивата на индикаторите, няма начин да бъде променено през периода на изпълнение и е важно е да се обърне внимание на заложеното.

Г-н Марек Теплански каза, че очевидно има основа в програмата и все още критериите за избор на операции могат да бъдат обсъдени, за да се получи най-доброто от потенциала на различните проекти, които да допринесат за резултати, които вече са били дефинирани.

Информацията в презентацията е много интересна и предоставя материал за анализ. Но ако се предположи, че има програма, дефинирани са стратегията и начините, по които да бъдат постигнати целите, какви мерки може да бъдат предприети, за да се отстранят някакви недостатъци, които са били идентифицирани с тази оценка на въздействието в един момент, в който Програмата вече е била изготвена.

Г-н Марек Теплански попита, ако има някакво въздействие за 2014-2020, как УО би взел предвид всички тези препоръки. Има интегрирани проекти, равномерно разпределение на средствата по цялата територия, но е важно колко ефективно е преодоляна пропастта, която е била идентифицирана в началото, когато се е разработвала стратегията.

Въпросът е свързан с това колко устойчиви са тези параметри. Ако се предположи, че има ограничен брой градове, които получават инвестиции за

ограничен период от време, определено ще има някакъв ефект върху заетостта, но въпросът е колко устойчив е този напредък и колко зависим е бил от това моментно финансиране, защото за ЕК е важно да бъде създадена основа за устойчив и дългосрочен растеж в регионите в България, а не просто някакъв моментен ефект на инвестиции, които се дават.

Не на последно място регионалната програма е важен принос за решаване на дисбаланса в държавата, но трябва да се отговори на въпроса какво е взаимодействието ѝ с другите програми, които са били също действащи за същия период на територията на страната, тоест трябва да се види какво е било въздействието върху регионите и от страна на другите оперативни програми.

Г-жа Деница Николова каза, че всички коментари ще бъдат отчетени при подготовката на анализа за въздействието на новата Оперативна програма.

Причината поради, която не може да бъде предоставена тази информация за първата оперативна програма е свързана с липсата на базовите индикатори и показатели за това. Те вече са налични спрямо първия програмен период и може да бъде направен такъв сравнителен анализ за следващия и УО се надява следващата оценка на въздействието да покаже много по-голяма яснота по отношение на постигнатите ефекти и резултати от инвестициите, както и разбира се синергичния ефект от тях.

Информация относно актуалното състояние на ОП "Региони в растеж" 2014-2020

По следваща точка от дневния ред *"Информация относно актуалното състояние на ОП "Региони в растеж" 2014-2020"* г-жа Деница Николова представи обобщена информация относно актуалното състояние на новата оперативна програма. Тя подчерта, че до края на 2015 г. предстои да бъдат обявени основно мерките за кандидатстване по линия на секторната приоритетна ос за образователна инфраструктура и по секторната приоритетна ос за пътна инфраструктура.

Г-н Красимир Вълчев (МОН) посочи, че има една бележка, въпреки че тя реферира към точката „Годишна индикативна програма за 2016 г.“. МОН не е готово с прецизирането на насоките за схема „Подкрепа на държавните висши училища“. За съжаление, това изоставане съвпада с края на 2015 г. и началото на 2016 г. и МОН предлага обявяването на тази операция да се включи в Индикативната годишна работна програма за 2016 г. Въпреки че методиката за приоритизиране на обектите е факт, МОН иска да бъде постигната по-голяма ефективност на средствата, като интервенциите в самите висши училища се насочат към приоритетните професионални направления, към водещите професионални направления, към тези, които ще имат по-висока норма на рентабилност на бъдещия образователен пазар и са по-важни от гледна точка на връзката с пазара на труда.

Г-жа Деница Николова каза, че УО е готов да подкрепи такава промяна. Тя предложи това да бъде обсъдено в точката, която е за промяна на Индикативната годишна работна програма за 2016 г. и тогава членовете на Комитета за наблюдение да вземат едно общо решение за нейното изменение, а именно удължаване с един месец на срока за обявяване на насоките за кандидатстване по линия на секторната приоритетна ос за образователна

инфраструктура.

Г-жа Маргарита Борисова (МФ) попита, във връзка с посоченото в презентацията „Проведено обучение по държавните помощи“, дали се предвиждат и следващи такива. Тези обучения са от изключителна важност предвид факта, че модернизацията на правилата по държавните помощи не е изцяло завършена и липсват някои ключови документи, които още са в процес на обсъждане от Европейската комисия и конкретно Генерална дирекция „Конкуренция“. Това е концепцията за понятието „държавна помощ“ и матриците за оценка на инфраструктурни проекти, които са от изключително значение за Програмата. В тези документи се съдържат някои от стандартизираните правила, които се очаква да ползват междинните звена.

Г-жа Деница Николова благодари за направения коментар и каза, че УО анализира всяка една от мерките, по отношение на приложимия режим за държавни помощи, съгласно процедурите, които са одобрени и реда, който е установен с МФ. УО съгласува всички насоки още на предварителен етап, още когато те се структурират като проекти за насоки за кандидатстване, след което се преминава към формалната процедура за тяхното обявяване.

Ще продължат обученията на междинните звена по държавни помощи. Тези обучения са ключово важни, защото съответните критерии за оценка и приложимост на съответния режим на държавни помощи за всяка една от инвестициите, по която се предвижда да бъдат оценявани всяко едно от проектните предложения са разработени са към настоящия момент. Предвид динамиката на процеса обаче, очевидно в някаква посока ще има необходимост от адаптация още в хода на оценката на проектните предложения. УО се надява на подкрепата на МФ в тази посока, защото това е една нова материя, която малко трудно все още се асимилира от всички – и като изпълняващи, и като управляващи и контролиращи процеса по предоставяне на европейските средства.

Г-жа Силвия Георгиева (НСОРБ) каза, че в допълнение на необходимата документация за работа на междинните звена НСОРБ би искало да помогне и да предложи детайлните вътрешни правила за оценка на проектни предложения, които все още са в проект, да бъдат финализирани по-бързо, тъй като в момента във всяка от 39-те общини се готвят изменения в системите за финансово управление и контрол и се изработват изключително детайлно вътрешни процедури за провеждане на оценителния процес, част от които са и контролните листа за оценка на държавните помощи.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че причината за забавата в преминаването от проект към финални указания и критерии за оценка от междинните звена е, че са проведени неформални разговори с представителите на Одитния орган, за да може да се унифицира системата още към етапа на нейното структуриране и за да има една разумна увереност, че при предстоящия, който всъщност е текущ одит за оценка на съответствието на системите за управление и контрол ще има съответствие и на тези вътрешни правила с изискванията и стандартите, които се очакват на ниво Европейска комисия. В тази връзка УО е на финалната фаза и до края на 2015 г. тези документи ще бъдат финализирани и ще бъдат официално обявени като критерии за оценка от страна на междинните звена.

Г-н Марек Теплански посочи, че по отоншение на инвестиционните програми е представена информация, че 9 програми са получени, оценени и има подготвени коментари по тях. Той пожела да бъде дадена кратка информация за

това какви са наблюденията на УО по тези 9 програми за ефективност, и коментарите, които са направени към бенефициентите.

По отношение на процеса на акредитация се оказва, че има 24 междинни звена, които предстои да бъдат одобрени и е въпрос на време финализирането на споразуменията с междинните звена. Г-н Теплански попита какво се случва с останалите междинни звена, какви са проблемите при тях и как напредва работата. Той предложи Одитния орган също да даде малко повече информация по този въпрос.

Г-жа Деница Николова каза, че доколкото все пак има зависимост на оценителния процес, не е редно УО да се намесва в това точно какви са конкретните детайли, които в рамките на оценителната комисия се намират като критични, за да може да има една размяна на кореспонденция с градове, които са бенефициенти.

Основната посока на коментарите, които има към настоящия момент към градовете е по отношение на съответствие на проектите с интегрираните планове за градско възстановяване и развитие и са свързани най-вече с обосновките за включените обекти на интервенции, по какъв начин те постигат своя синергичен и интегриран ефект в хода на реализирани инвестиционни мерки. Има и основни коментари относно допълняемостта на инвестиционните мерки по отношение на друг финансов ресурс, който може да постигне още по-голям интегритет на осъществените мерки, съответно на въздействията върху зоните, които са включени в интегрираните планове за градско възстановяване и развитие.

Има и някои неясноти, които налагат изясняване от страна на бенефициентите по отношение на проекти, които се включват с финансиране и от страна на финансовите инструменти.

Г-жа Деница Николова изрази надежда в до края на 2015 г. тези коментари да бъдат приключени и отстранени, където има някакви несъответствия или неразбирания, за да може в началото на 2016 г. да има и първите одобрени инвестиционни програми.

Към настоящия момент има одобрени 24 междинни звена. Всички 24 междинни звена са с включени допълнения и анекси към споразуменията за делегиране на правомощия на междинни звена към бенефициентите. Всички останали бенефициенти са подали своите структури за одобряване на междинните звена. Тече процес на отстраняване на коментари от страна на УО по отношение на структурите и в съвсем кратък период от време, може би също до края на 2015 г., тези междинни звена предстои да бъдат официално одобрени като структури и съответно да бъдат сключени анексите към споразумението.

Г-жа Борислава Удфорд попита кога ще бъдат обявени насоките за кандидатстване по процедурите, които предстои да бъдат обсъдени на настоящото заседание, а именно по Приоритетна ос 3 и Приоритетна ос 7.

Г-жа Деница Николова отговори, че съгласно Индикативната годишна работна програма в рамките на 2015 г. трябва да бъдат обявени всички посочени четири проекта за насоки за кандидатстване, които в момента са на етап „Проект на насоки“.

Предложението на г-н Вълчев, относно подкрепата за висши училища, предстои да бъде обсъдено в рамките на дневния ред и да бъде отразено в Индикативната годишна работна програма за 2016 г., като през януари 2016 г. бъдат обявени възможностите за кандидатстване. Към настоящия момент всички тези схеми за кандидатстване са включени в Индикативната годишна работна

програма за 2015 г., и предстои в рамките на декември 2015 г. да бъдат обявени от страна на УО като възможности за кандидатстване. УО има готовност за това в случай, че на днешното заседание се вземат решенията от Комитета за наблюдение по отношение на критериите за избор на операции.

Г-н Марек Теплански каза, че има коментар относно казаното за инвестиционните програми, а именно че УО не гледа отделни проекти и това е отговорност на междинните звена. Управляващият орган гледа съответствието на инвестиционните програми с програмите за интегрирано развитие, типологията на мерките и зоните, в които се прилагат.

Г-жа Деница Николова подчерта, че УО не преповтаря и няма да прави оценка на проектни предложения. Инвестиционната програма следва своята оценка по логиката най-вече за съблюдаване на синергичния ефект между мерките и по отношение на това, че тези мерки имат съответствие с интегрирания план за градско възстановяване и развитие на всеки един от градовете.

Представяне и одобряване на методология и критерии за избор на операции по Приоритетна ос 3 "Регионална образователна инфраструктура" на ОПРР 2014-2020

По следваща точка от дневния ред "Представяне и одобряване на методология и критерии за избор на операции по Приоритетна ос 3 "Регионална образователна инфраструктура" на ОПРР 2014-2020" г-н Иван Попов представи методология и критерии за избор на операции по Приоритетна ос 3 "Регионална образователна инфраструктура" на ОПРР 2014-2020, които предварително бяха изпратени на членовете на Комитета за наблюдение.

Г-жа Деница Николова каза, че логиката на интервенции по тази секторна приоритетна ос е, че тя е базирана на изготвена от Министерство на образованието и науката Методология за приоритизиране на обектите на образователната инфраструктура на територията на Република България, като такава аналогична методика има и за висшите учебни заведения. Въз основа на тези методики е направено и са приложени конкретните критерии за приоритизация на всички училища и съответно спрямо тяхното ранкиране се предвижда Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 да има своя принос по отношение на изпълнение на политиките в сектор „Образование”.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че по отношение на оценката за всяко едно от проектните предложения, които ще постъпят в рамките на обявените Насоки за кандидатстване, УО ще правим независим контрол. Въпреки методиката, въпреки че те са оценени като училища, като приоритизация, УО чрез тези Критерии, всъщност допълва и осъществява един допълнителен независим контрол по отношение на приоритизацията и по отношение най-вече на приноса на тези конкретни училища, в които ще бъдат направени инвестициите за изпълнение на целите, Стратегията на Оперативната програма и постигане на резултатите и индикаторите по нея. Тя даде думата на г-н Красимир Вълчев, за да даде повече яснота по отношение на механизма и структурата на методологиите и начина за оценка, който е бил възприет в хода на приоритизиране на всеки един от обектите.

Г-н Красимир Вълчев каза, че МОН заедно с останалите министерства,

които финансират училища и с НСОРБ е започнало работа по изготвянето на методология за приоритизиране на обектите на образователната инфраструктура още в началото на 2013 г.

Най-общо целта на тази методология е да подреди училищата от гледна точка на обществената възвръщаемост на вложените публични средства, в случая средствата по Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020. Тази възвръщаемост зависи от използваемостта на образователната инфраструктура, перспективно на инвестицията, която ще се направи в нея, съответствието ѝ с целите на образователната политика, съответствието на обучението, което се предлага в тези училища с различните секторни политики или с пазара на труда.

Подходът, който МОН избира в Методологията е базиран на комплексна оценка, която обединява различни показатели с техните тежести. Училищата са точкувани по отделните показатели. Скалата за точкуване на училищата пък съответно отразява значимостта, която МОН заедно с останалите партньори, участвали в разработването на Методологията, дават на отделните показатели, отделните критерии.

Г-н Красимир Вълчев отбеляза, че има известно преповтаряне между показателите, които са в оценката, в Методологията и допълнителните критерии, които МРРБ е формулирало в изискванията. Не всички училища, които отговарят на критериите поставени от МРРБ ще получат финансиране. Училищата приоритизирани в списъка ще получат финансиране, ако отговарят на тези допълнителни критерии в зависимост от класирането и до изчерпване на средствата. Финансиране ще получат тези училища, които са класирани по-напред, тоест са получили по-висока оценка и респективно инвестицията е с по-висока норма на обществена възвръщаемост в тях.

МОН още през 2013 г. е провело дискусии с МРРБ и с НСОРБ до колко и коя част от образователната инфраструктура следва да бъде изведена в отделна ос и да е обект на секторна приоритизация. Методологията е била изготвена за всички училища, включително и за общо-образователните училища, за всички образователни институции, включително и за детските градини.

Тези училища, които са с регионално и национално значение са включени Трета ос на Оперативната програма. Мрежата от общообразователни училища е предимно с общински характер, а мрежата от професионални училища и училища по изкуствата, културата и спортни училища е с надобщинско значение. Почти всички училища имат ученици от други общини. Много голяма част от училищата обучават не малък процент ученици от други административни области. Например от гимназиите с водещо професионално направление „Ветеринарна медицина”, три от четирите гимназии обучават ученици от повече от пет административни области, тоест има ясно изразено надобластно или регионално значение.

По отношение на професионалните училища, които са основна част от образователната инфраструктура с национално и регионално значение, оценката включва шест показатели. Основно, с най-голяма тежест е броят на учениците, което е проекция на ефективността. Колкото повече са учениците, толкова по-голяма ще бъде и ползваемостта на тази инвестиция.

Останалите показатели са свързани с това до колко училището има надобщинско значение, до колко обучава в приоритетни професионални направления. Това са професионални направления, по които най-общо има разрыв между днешното търсене на пазара на образование и бъдещи потребности на пазара на труда, предимно професионалните направления с

аграрен профил и техническите професионални направления получават допълнителна приоритизация.

Г-н Красимир Вълчев посочи, че мрежата от професионални училища на исторически принцип има своята логика на национално и регионално планиране. Тя е малко по-различна за професионалните училища с водещи професионални направления „Растениевъдство“, „Животновъдство“, „Ветеринарна медицина“ и „Горско стопанство“, които са в отделен списък за приоритизиране точно поради тази причина.

Мрежата от спортни училища и училища по изкуствата и културата пък съответно има своя собствена логика, което е аргумент МОН да ги изведе в отделен списък.

Методологията е публикувана и професионалните училища, които са потенциални бенефициенти са запознати с нея.

По отношение на училищата по изкуствата и културата е отчетено до колко те също имат своето национално и регионално значение и в тях се обучават ученици от други административни области. Отчетено е в колко от тях се обучават деца с изявени дарби, като това са част от показателите, които формират комплексната оценка. В училищата по спорта е отчетено до колко в тях се обучават национални състезатели, както и по колко видове спорт се обучават.

МОН изцяло приветства този подход на предварително дефиниран списък. Той гарантира по-висока ефективност на средствата в съответствие със секторните политики, концентрация и регионална балансираност на интервенциите.

Г-жа Деница Николова посочи, че в рамките на днешното заседание предстои да бъде потвърден подхода с използване на методиките, които са одобрени и разработени от МОН по отношение на приоритизация на списъка с проекти и разбира се, да бъдат одобрени критериите за избор на операции, които са представени от страна на УО, като една допълнителна и независима оценка по отношение на интервенциите, които касаят инвестиции конкретно по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020.

Г-н Иван Бойков каза, че от сега се отчита рязко разминаване между критериите и методологията и нуждите на бизнеса и на пазара.

Тази методология е изготвена, но не е ясно дали е съгласувана с бизнеса, тъй като той е потребител на услугите и отчита ефективността от тези инвестиции.

Не са ясни критериите по които има „горско стопанство и други“ и как се отчита тази система, предвид че сега в момента се гледа Закона за професионалното образование и обучение.

От друга страна при бизнеса постъпва информация, че ще се закриват професионални гимназии, поради липса на ученици и т.н.

По отношение на ефективността, която ще се отчита не става ясно правилно ли ще се насочат инвестициите.

Г-н Иван Бойков попита предвид, че Методологията е от 2013 г., ако през 2016 г. се наложи да се променят нещата в тези списъци, как ще се постъпи. Каква е устойчивостта на тази Методология и на този списък от гимназии като бройки и като схема. Тя ще бъде ли еднаква през целия програмен период и какво се случва с проектите, които ще бъдат направени, ще се узаконят и ще бъдат закрити по-късно.

Не е ясно дали има статистика и използвана ли е някаква по-нова

статистика за състоянието на професионалното обучение в България.

Трябва много внимателно да се прецени, ако тези критерии се одобрят и са в сила за целия програмен период, какво се случва нататък при тази динамична обстановка в професионалното образование в страната. Къде е мястото на бизнеса в цялата тази система като потребител.

Г-н Иван Бойков отбеляза, че разбира, че има малко страничен поглед върху тези неща, но взима отношение по темата, тъй като се отчита ефективност. Не е ясно дали МОН има статистика колко от учениците, които учат в строителните гимназии остават в строителството или учат в 12 клас, а този процент е под 50% и по-ниско даже.

Същата е картината и в другите професионални гимназии. Трябва много внимателно да бъдат насочвани инвестициите. И за тази цел трябва да има съгласуване с бизнеса. Иначе, в бъдещия период отново ще се отчитат спортни площадки в села, където няма никой.

Трябва да се избяга от тази схема и да се търси наистина целево финансиране по системата и това не може да е показано само от МОН.

Г-жа Деница Николова благодари за направения коментар и даде думата на г-н Красимир Вълчев за отговор.

Г-н Красимир Вълчев посочи, че не разбира какво разминаване има с критериите на бизнеса. Това са интервенции в образователна инфраструктура, които няма да решат всички проблеми на професионалното образование. МОН не може с този инструмент да компенсират всички останали инструменти на политиката. Ако се направи опит един инструмент понякога да се приложи спрямо много цели, сигурният резултат е, че няма да бъде постигната нито една цел.

Основният инструмент използван от МОН при планирането на профила на професионалните гимназии, на професионалното образование е план-приемът. Той е предмет на активно съгласуване всяка година в съответните съвети за заетост с бизнеса.

Професионалното образование през последните години е изправено пред редица предизвикателства, заради негативната демографска криза, основно от втората половина на 90-те години, която е минала през системата на професионалното образование. Концентрацията на повече деца в големите градове или процесите на вътрешна миграция, а също и масовизацията на висшето образование са проблеми които на може да бъдат компенсирани с Трета приоритетна ос на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020, колкото и да се казва, че критериите не са ясни. Критериите са ясни, ако методологията се прочете. Няма училища и спортни площадки, в които няма да има деца. Именно това е целта на методологията и на предефинирания списък.

Г-н Красимир Вълчев отбеляза, че ако има нужда подхода ще бъде обяснен допълнително на бизнеса, за да не се ангажират всички. МОН твърди, че такива училища няма да има, защото точно такива са критериите – да насочат интервенциите към тези училища, в които има повече ученици, в това число и повече ученици от други административни области.

Методологията е актуализирана през 2015 г., а данните са актуализирани дори и от учебната 2015-2016 г.

Г-жа Маргарита Николова (ИА ЕСМИС) каза, че също има коментар по отношение на методологията, и не точно на методологията, а по-скоро по отношение на резултата от прилагането ѝ. Тя посочи, че много подробно е прегледала списъка с училищата, които е бил изпратен предварително, а също

така се е запознала в детайли и с Методологията.

От всички материали става ясно, че водещи училища, които са с така наречената „обществена възвращаемост“ и възвращаемост по отношение на секторните политики, например, Софийската математическа гимназия, Националната природо-математическа гимназия и др. не фигурират в този списък. По критерий „брой на ученици“, след направена справка: Националната природо-математическа гимназия има 41 паралелки, със средно по 30 ученика, се оказва че има над 1200 ученика, които я посещават. Съгласно критериите от 200-250 души тази гимназия се счита за допустим бенефициент, тъй като това е от надрегионално значение.

Има редица училища, които са в списъка на стоте училища в България с най-висок бал от матурите, следователно те имат добра образователна подготовка. Защо те са изключени от финансиране и подобряване на инфраструктурата им в контекста на тази програма. Нима те не трябва да имат енергийно ефективни сгради. Нима глухи деца не трябва да имат достъп до това образование или друг тип неравностойно положение деца. Още повече, когато става въпрос за точните науки – математика, информатика, физика, химия, биология, които са основни предмети, особено когато в България по изследване на ЕК от миналата година страната ни е на предпоследно място по ИКТ специалисти в областта на информационните технологии.

България е на последно място и по хора, които завършват инженерни специалности или завършват специалности, които са в областта на точните науки, визират се естествените науки.

Г-жа Маргарита Никлова попита как са определени. Има много съществен пропуск и е необходима комуникация между заинтересованите, тъй като по европейски изследвания за над 500 хиляди души има глад на IT специалисти. Какво се случва когато са изключени точно училищата с математически и научен профил от възможностите за интервенция и за финансиране.

Същото е и с критериите по отношение на избора и на качеството, например относно сертификатите за енергийна ефективност. Защо не се включат и сертификати за архитектурно достъпната среда. Какво се разбира под тази „архитектурно достъпна среда“. Тя не касае само асансьори. Тя касае например Брайлови средства за използване или други архитектурни средства, или интерактивни средства, които могат да се изградят със средствата на информационните и комуникационните технологии.

В методологията, в критериите на Трета приоритетна ос при допустими партньори има един критерий, който е много стеснен. По отношение на училището ТУЕС, което е специализирана информатика и математика е включен и Техническият университет като възможен бенефициент и партньор на това училище, защото то е интегрирано. Не е включен Софийският университет, а Националната природо-математическа гимназия е интегрирана със Софийския университет и то по седем специалности, които се изучават на два европейски езика.

Г-жа Маргарита Николова каза, че буди недоумение как е приложена тази методология, защото в крайна сметка членовете на Комитета за наблюдение трябва да гласуват за критерии, които наистина да придвижат страната поне с една крачка напред спрямо сегашното положение.

Г-жа Деница Николова уточни, че няма изключване на училища, а има разлика между професионални училища и профилирани училища. Профилираните училища, в които попадат като обхват математическите

профили и езиковите профили, са елемент на подкрепа по Оперативната програма, но по друга приоритетна ос. Те са елемент на подкрепа по Приоритетна ос 1, която касае 39-те големи града.

Професионалните гимназии са елемент на секторната приоритетна ос „Образователна инфраструктура”.

Висшите учебни заведения също не са изключени като възможност и потенциал за кандидатстване по Програмата по секторната приоритетна ос, само че те са в отделни насоки за кандидатстване. Има три общи пакета за насоки за кандидатстване, едните касаят професионалните гимназии, вторите насоки за кандидатстване касаят професионалните училища с профил „култура”, „изкуства” и „спорт”, и третият пакет насоки за кандидатстване касае висшите училища, за които евентуално ще бъде взето решение на днешното заседание за отлагане на обявяване на насоките за кандидатстване в рамките на януари 2016 г.

Г-н Красимир Вълчев каза, че методологията е приложена в съответствие с нормативната уредба и в съответствие с одобрената Оперативна програма. Той изрази съжаление, че трябва да се разясняват основни принципи от Оперативната програма.

МОН е разработило методологията с отделен раздел за профилирани гимназии и общообразователни училища, но средствата за тях са в Първа приоритетна ос, тоест ще доминира териториалният подход, а не секторният.

По отношение на въпроса за IT специалистите - на сайта, на който се публикуват всички проекторешения на Министерския съвет може се види, че точно Министерският съвет е внесъл Стратегия за това. Този проблем няма как да бъде решен с Оперативна програма, а по-скоро с тази Стратегия. МОН не само е подкрепило тази Стратегия, но ще финансира със средства от бюджета си нейното изпълнение.

Г-жа Светла Иванова (МОСВ), каза че МОСВ е подготвило някои препоръки по отношение на представените критерии. Тези препоръки имат по-скоро техническо естество и касаят изказа на проверките за съответствие с екологичното законодателство, които могат да бъдат изчистени в оперативен порядък между МОСВ и УО на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020.

Има препоръка по отношение на критерия за проектното предложение за съответствие с хоризонталните политики и в частност с устойчивото развитие, за да стане ясно, че се визират насоките за политиките за околната среда и политиките за изменение на климата, както и че ще се търси съответствие с издаденото становище за екологична оценка на Оперативна програма „Региони в растеж”.

Предложението е свързано, ако това нещо не бъде пояснено в самите критерии, то да намери място в съответната секция „Хоризонтални политики” в насоките за кандидатстване, за да може всички да знаят какво точно се проверява по този критерий.

Г-жа Деница Николова благодари за направения коментар.

Г-жа Финка Денкова (НСИ) каза, че има по-скоро статистически и технически коментар свързан със спортните училища и тези по изкуство и култура. Минималният брой на ученици е посочен като едно число и не е посочено към коя дата е това число, както е направено за професионалните училища – към 15 септември. Това не изглежда много важно, но процесът на записване и на отписване на ученици е доста динамичен, затова ако няма никакви специални съображения, НСИ настоява да бъде записана датата, към

която ще се отчита броят на учениците.

Г-жа Финка Денкова посочи, че НСИ би желал да продължи добрата си комуникация с УО, предвид че до момента съвместната работа по отношение на индикаторите за резултат и фишовете за методологите е била много полезна и ефикасна и за двете страни.

Г-жа Финка Денкова отбеляза, че НСИ би желал да продължи с валидиране на данните, включително от началото на процедурите на кандидатстване. В този случай това касае минималния брой ученици. От данните на НСИ се произвежда европейската статистика на Евростат. Абсолютно недопустимо е като първични данни в Оперативната програма да има нещо различно.

Г-н Даниел Панов каза, че е съгласен с членовете на Комитета за наблюдение за планирането на професионалното образование, но това е ролята, както на МОН, така и на общините. Всяка една община трябва да направи анализ за професионалното образование, а също така и на пазара на труда. Трябва да се обърне особено внимание на връзката между професионалните училища и пазара на труда.

Г-н Даниел Панов каза, че е съгласен и с г-н Иван Бойков и отбеляза, че може би Велико Търново е една от пилотните общини, направила такъв анализ за професионалното обучение и действително се оказва, че ИТ специалисти, стругари, шлосери са в недостиг в момента. С новия закон за средното професионално образование това нещо може да се коригира, но това е работа не на тази среща. Това е работа на МОН, и е важно за връзката на местната власт с министерството, и най-вече на местната власт с бизнеса.

На днешното заседание се обсъжда методологията, по която професионалните училища влизат в Оперативната програма. След няколко проведени срещи на НСОРБ със общините, които имат училища, включени в тази програма, НСОРБ, смята че методологията и критериите са добри, най-вече че учениците трябва да отговарят на минимум 250 ученика. Действително, ако те са под 250 ученика, предстои това училище да се закрива.

Г-на Даниел Панов каза, че НСОРБ смята, че тези критерии са важни за едно училище да се развива, но действително местната власт с МОН и най-вече бизнесът трябва да са активната страна, които да направят анализите за професионалните училища в общините. За общините е изключително важно, че тези училища ще получат финансиране и стават общински и общините могат да подпомагат тези професионални учебни заведения и за в бъдеще, когато развиват тези политики в професионалното обучение.

Г-н Даниел Панов подкрепи направеното предложение за критерии за избор на операции по тази Приоритетна ос и отбеляза, че би трябвало да има поименен списък на училищата, които ще бъдат бенефициенти програмата.

Г-жа Деница Николова благодари за направения коментар и посочи, че тези училища са поименно включени в проекта на насоки за кандидатстване, които официално е качен на сайта на Оперативната програма и има две седмици за преглед на насоките, защото те касаят общини и възможности за финансиране на образователна инфраструктура на територията на общините.

Г-н Емил Караиванов (РСР, ЮЦР) каза, че има приоритизация на училищата, която е направена по методологията. Представени са няколко таблици, в които са публикувани училищата във вид на класиране. Класираните професионалните гимназии са над 300. Той попита дали УО има готовност да посочи колко проекта се очаква да бъдат финансирани. Едва ли ще има ресурс

за 300 училища и все пак тези училища, които са на 292-ро място, трябва да знаят дали има смисъл да кандидатстват.

Г-жа Деница Николова отговори, че УО може само да каже, че в списъците им разделение между професионални направления, които са като един отделен компонент в рамките на насоките за кандидатстване, а именно ветеринарна медицина, растениевъдство, животновъдство и земеделие, и всички останали професионални гимназии.

В рамките на първия компонент за момента е спрямо финансирането, с което се разполага и спрямо анализа на нуждите, който е осъществен от МОН по отношение на необходимост от инфраструктура. В рамките на първия компонент към момента биха могли да бъдат финансирани около 24 училища, а в рамките на втория компонент – 117 училища.

Разбира се, в хода на изпълнение на проектите ще бъде освобождаван ресурс вследствие на проведени обществени поръчки и съответно на нуждите спрямо това, което ще се финансира и в този смисъл се очаква да има и допълнителен списък от резервни проекти, които ще са с възможност да бъдат поканени по линия на този списък и по приоритизацията, която е следвана, съгласно методологиите.

Г-жа Борислава Удфорд каза, че има два коментара и очаква отговор от МОН. Тя изрази радост, че НСОРБ повдига въпроса за наука, образование и за взетите мерки. Тя поиска да бъде обяснено на членовете на Комитета за наблюдение днес къде е застъпеността с тези мерки и къде са разработени в методологията. Как се припокрива това, което ще се обучава, състоянието на учителите, въобще какво се случва след реновирането на едно училище. Защо тези училища са приоритет от гледна точка на устойчивост, на това, че ще продължат учителите да се обучават, да са с достъп до Социалния фонд и т.н.

Вторият въпрос е свързан с готовността на МОН. На всички е известно кога е строителният период за този тип интервенции и в тази връзка би трябвало да се даде информация колко от тези училища, които са влезли вече в настоящия списък са готови.

Г-н Красимир Вълчев каза, че ще се опита да отговори на въпроса за застъпеността, въпреки че Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, не е негова водеща отговорност в рамките на МОН. Към момента има открити, одобрени около десет критерии за операция по Втора и Трета ос, които са с източник на финансиране Европейски социален фонд. Все още няма обаче одобрена специална мярка по отношение на професионалното образование, тоест тази координация предстои да бъде извършена. Има одобрена операция и критерии за избор на операция за избор на квалификация.

През следващите години МОН неизбежно ще направи оптимизация на мрежата от професионални училища, като водещ принцип ще бъде да не се ограничи достъпът до професионално образование и най-вече до тези професионални направления, които са изведени като приоритетни, в това число и технически и аграрни специалности. Тази оптимизация няма да засегне тези между 140 и 160 училища, условно, които г-жа Николова каза, че ще бъдат финансирани по Оперативна програма „Региони в растеж“.

По отношение на останалите училища трябва да се избере кои училища да се финансират по Оперативна програма „Региони в растеж“. По Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и мерки като квалификацията, МОН ще се стреми да обхване почти всички преподаватели, тоест няма да има липса на сечение. По-скоро може да има по-широко

множество в единия случай, и по-тясно – в другия, но няма да има липса на сечение на интервенциите, говорейки за квалификация, говорейки за професионално образование и специфичните мерки, които ще бъдат предложени.

Г-н Красимир Вълчев каза, че отсега може да прогнозира, че те ще бъдат за повече от 50% от училищата, тоест приоритизираните училища също ще бъдат обхванати. Разбира се, задача на МОН е в максимална степен да инкорпорира тази методология, която е разработена в тези мерки, но ще бъде осигурено това сечение на множествата.

По отношение на втория въпрос – през 2016 г. МОН следва да разработи проектите и да кандидатства с тях. След това ще бъдат разработени процедурите за възлагане, които също ще отнемат не малко време предвид това, че особено МОН като конкретен бенефициент ще има над 100 обекта. Планира се изпълнението на дейностите да започне в края на 2016 г. и да продължи през 2017 г.

Г-жа Деница Николова обърна внимание на г-н Даниел Вълчев, че така или иначе, предстои процес на кандидатстване, след което започва подготовката на тръжните процедури и съответно тяхното възлагане. Предизвикателство за МОН, е, че през 2018 г. трябва да бъдат постигнати междинни цели по отношение на ресурса по тази секторна приоритетна ос, така че това трябва да бъде взето предвид при план-графика за изпълнение на дейностите, включително и в синхрон с общините да се търси възможността и баланса, така че наистина да може да бъдат постигнати и междинните цели към 2018 г. по отношение на изпълнени проекти и съответно индикатори.

Г-н Даниел Панов отбеляза, че за училищата, които са общинска собственост, общините са уведомени, работят и може би през 2016 г. ще са готови вече и с провеждане на процедурите за избор на изпълнители.

Г-н Марек Теплански отбеляза, че има коментар по отношение на механизма за координация и финансирането по Оперативна програма “Наука и образование за интелигентен растеж” и това по Оперативна програма “Региони в растеж”. От всичко казано до момента става ясно, че механизмът все още не е разработен и трябва да се види във времето как ще се случат нещата, но въпреки това поканите за училищата ще бъдат публикувани. От критериите обаче не става ясно, че няма да се финансират училища, които не се адаптират към потребностите на трудовия пазар и такива, които няма да допринесат за националната и регионалната икономика.

С инвестицията не се цели ремонтване на дадено училище. Това не е целта, а само средство, за да има правилно образовани хора, които да допринасят за икономиката в региона или града. Няма нужда от училища, които са добре ремонтвани и оборудвани, ако не се актуализират учебните програми и именно това трябва да бъде и основната грижа на всички – как се подбират, как се прилагат критериите за подбор, за да се финансират наистина само училища, които са необходими, от гледна точка на икономиката и потребностите на пазара на труда. Към момента това не е много ясно от критериите в настоящия им вид.

Г-жа Деница Николова каза, че по отношение на допълняемия механизъм, който се предвижда и координацията между УО на двете оперативни програми в рамките на апликационния формуляр има включена една допълнителна секция, която да даде възможност за предоставяне на информация за допълняемост на инфраструктурните мерки с мерки, обвързани с елементи на професионална квалификация на учителите, както и, разбира се, актуализация на плановете за

обучение и всички останали допустими мерки по линия на финансиране от ЕСФ. Това е включено както като секция в апликационния формуляр, така и в рамките на критериите ще се допълни един критерий, че такива мерки като допълняемост са включени в рамките на проектното предложение, което ще бъде оценено от страна на УО.

Г-жа Деница Николова даде думата на г-н Красимир Вълчев, за да коментира синхрона и координацията в предвижданите мерки, които ще бъдат обявявани от страна на по Оперативната програма.

Г-н Красимир Вълчев посочи, че не участва в обсъждането на потенциалните интервенции по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, касаещи системата на професионалното образование, но знае че те ще обхванат всички училища. Учебните планове ще бъдат променени във всички училища. Една част от промените възникват и от приетия Закон за предучилищното и училищно образование, които също ще обхванат всички училища, в това число и промяната, че професионалните гимназии към Министерството на земеделието и храните ще бъдат финансирани от общините. Това са предимно професионални гимназии с водещо професионално направление „Растениевъдство“, „Животновъдство“, „Горско стопанство“ и „Ветеринарна медицина“. Общините обаче не могат сами да закрият училищата.

Отговорността за планирането на училищната мрежа е обвързана, споделена отговорност, така че МОН ще има и този ангажимент – заедно с общините да бъдат обсъждани механизмите за планиране на училищната мрежа.

Г-жа Добринка Кръстева (АМС) попита дали методологията е съгласувана.

Г-н Красимир Вълчев отговори, че методологията е съгласувана до колкото е разработвана заедно с останалите институционални партньори, които са ангажирани. Съгласувана е и с формат „училищни директори“, но с формат „бизнес“ не е съгласувана.

Г-жа Деница Николова каза, че методологията е съгласувана и на различни формати на работни групи, които са я разработвали паралелно с МОН и са подпомагали процеса по оформянето ѝ, а в допълнение на това са били проведени и няколко координационни срещи с НСОРБ в периода между предходния и този Комитет за наблюдение, в рамките на които критериите и подхода на МОН по отношение на приоритизация на професионалните гимназии са уточнени допълващо.

Г-н Марек Теплански каза, че има още един въпрос към представителите на МОН. Той отбеляза, че ще има някои мерки, които ще се прилагат във всички училища, за да се актуализират учебните методи и да се адаптират към нуждите на пазара. Когато се говори за проекти, които трябва да се финансират от Оперативна програма „Региони в растеж“, трябва да е ясно, че това няма да е само физическа инфраструктура, а има и оборудване, което е предназначено за съфинансиране по Програмата.

В тази връзка е добре на този етап да се конкретизира какво оборудване, какви количества, какви спецификации ще бъдат необходими за училищата. Не трябва на по-късен етап да се установява как да се адаптират учебните програми, какви да са методите за преподаване и как да бъдат пригодени към нуждите на пазара.

Ако всичко това се направи на по-късен етап би могло да има проблем с последователността на действията. Трябва по принцип да има ясна представа как да бъдат трансформирани училищата, не само като инфраструктура, а и по учебното съдържание. Не може най-напред да се правят опити предварително

всичко да бъде фиксирано, а след това да се види дали това може да съвпадне с новите актуализирани методи на преподаване. Ако е така, може да се купи оборудване, което да остане неизползвано и лаборатории, които да не са необходими. Това е основната грижа за всеки в УО, защото ефективност и ефикасност на финансирането са основни въпроси при този вид инфраструктура.

Г-жа Деница Николова предложи г-н Красимир Вълчев да даде повече яснота по отношение на анализа на нуждите, който е направен за всяко едно от училищата и на какво се базира всъщност стойността, която като бюджет е определена индикативно за всяко едно училище, което ще бъде финансирано чрез мерките и подкрепата на Оперативната програма „Региони в растеж“.

Г-н Красимир Вълчев каза, че училищата, които следва да се финансиранат са посетени от представители на министерството и заедно с училищните ръководства е идентифициран миксът от дейности във всяко едно училище, който отговаря на условията за цялостна завършена инвестиция. Това са дейности, с изключение на оборудването.

Оборудването към настоящия момент като спецификации не е направено за отделните училища, а е заложена условна сума. За всяко едно от училищата е предвидено около 8-9% за оборудване.

По отношение на механизмите за партньорство с бизнеса, със Закона за предучилищното и училищно образование е регламентирано създаването на обществени съвети към всички училища, а към професионалните гимназии те задължително ще включват и представители на представителните организации на работодателите.

Може би трябва да се постави изискване за съгласуваност на това оборудване с представителите на работодателите.

Г-н Иван Бойков каза, че не знае дали са утвърдени програмите за обучение в тези професионални училища, за да се предвиди какво ще бъде обучението, дали са уточнени критериите, работилниците, учебните центрове и цялата тази схема, за да се поръчва оборудване. От този гледна точка отново се поставя въпроса за съгласуваността. Вариантът, в който се гледа в образованието едностранчиво от гледна точка на министерството, от гледна точка на някои критерии, без нещата да се съгласуват с работодателите не води професионалното образование до ефективност. В методологията са заложени механични критерии. Не е ясно например как ще се запази профила на училището пет години, не се знае какво ще бъде и оборудването, като за цялата тази система се говори в бъдеще време. Г-н Иван Бойков добави, че именно прати тази причина е поставил въпроса дали тази методология ще се променя във времето, допустима ли е промяна във времето, допустима ли е промяна в списъка. И ако се започне един проект за нещо, което после няма да бъде нужно, какво ще се случи след това. Вече има достатъчно опит по тази програма. В представената по-рано информация се отчете че има разкъсване на ефективността, и това е един от основните изводи по отношение на Програмата, а именно къде са инвестирани парите и какъв е ефектът от тях.

Г-н Иван Бойков отбеляза, че е учудващо защо са изведени като приоритет селското стопанство, ветеринарната медицина и горското стопанство. Това ли е приоритетът на държавата и системата в момента. В тези направления ли има липса на специалисти.

Тези неща трябва да бъдат направени предварително и на това заседание да се говори по конкретни неща. А не да бъде даден конкретен списък и конкретни критерии, които трябва да бъдат приети. На база на какъв анализ да

бъде нападено това - че представители на МОН са посетили училищата. Работодателите не може вечно да правят ремонти за сметка на МОН на училища и да се купува оборудване, и да се обучават преподаватели. Работодателите ще доплатват и ще работят заедно с МОН, но това не е тяхното основно задължение.

Г-н Иван Бойков предложи в новата програма да не се приемат механични мерки. Трябва да има ефективност, планиране и да се предвиди какво ще се произвежда в следващите пет години, включително и през тази Програма, като система.

Г-жа Деница Николова благодари за направените коментари и отбеляза, че все пак тази Оперативна програма е само един от инструментите за финансиране на една стратегия, която е за реформа в образователния сектор. Не може да се очаква, че с ресурс от 240 млн. лв. ще бъдат покрити нуждите на сектор „Образование“ в конкретния случай по отношение на необходимост от адаптация и реформа. Чрез Програмата се изпълнява една част, един елемент от цялостната система в сектор „Образование“.

По отношение на коментара за оборудването УО има заложен такъв критерий в рамките на техническата и финансовата оценка и той е обвързан с това, че има критерий, който казва, че Проектът обосновава ясно и точно необходимите инвестиции за модернизация на образователните услуги с оглед подобряване качеството на предлаганите образователни услуги, което автоматично означава, че се обвързват инвестициите с предвижданите образователни услуги. Очаква се те да бъдат в подкрепа на инвестиционните мерки, касаещи усъвършенстване на капацитета на учителския състав, разкриване на нови паралелки, осигуряване на целодневно обучение или обучение на две смени, намаляване на броя на преждевременно напускащите ученици. Елементите, които ще залегнат в хода на изпълнение на проекти, финансирани чрез ЕСФ по отношение на подобряването на качеството на образователните услуги, трябва да бъдат включени на първо място като информация във формуляра за кандидатстване по всяко едно от проектните предложения по Оперативната програма и на второ място – ще бъдат и елемент на оценка и УО ще очаква със съответните документи училищата или съответно бенефициента да подсигури, че има взаимобвързаност на инвестицията спрямо това, което се предвижда като мерки за подобряване на качеството на образователната услуга. Това което означава, че още на етапа на оценка на всяко едно от проектните предложения УО ще съблюдава, получавайки съответното оборудване, то да бъде обвързано и с предвижданите мерки в образователни услуги за всяко едно от училищата.

Г-н Иван Бойков отбеляза, че когато се правят оценки, поне трябва да се поискат становища от работодателите. Те може да не бъдат спазени, да не бъдат решаващи, но поне да се посика такова становище дали това, което е предложено, е това което е необходимо на бизнеса.

Г-н Красимир Вълчев каза, че факта че няма съгласуваност с бизнеса не може да бъде единственият и основен аргумент. До момента не е ясно срещу какво конкретно възразява бизнеса. Може би единствено срещу това, че селското стопанство, ветеринарната медицина и растениевъдството са изведени като приоритетни професионални направления. Логично е да са приоритетни, защото това е секторът, който е в най-голяма степен бенефициент на средства от Европейския съюз, в най-голяма степен положително е бил засегнат от това, че България е член на Европейския съюз и определено в този сектор има недостиг на кадри. По същата логика са изведени и техническите професионални

направления.

Г-н Иван Бойков каза, че изказването не е коректно и няма смисъл дискусиата да продължава.

Г-жа Деница Николова попита дали има коментари по самите критерии, разработени от УО във връзка с това по какъв начин УО ще направи подбора и селекцията на проектните предложения, обвързани с инфраструктура в сектор „Образование“.

Г-жа Деница Николова предложи да бъде взето решение, че Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж“ приема финансирането по Приоритетна ос „Регионална образователна инфраструктура“ да се осъществява въз основа на Стратегията в сектор „Образование“, отразена в утвърдената от министъра на образованието и науката Методология за приоритизиране на обектите на образователната инфраструктура на територията на Република България, както и отразени в Методиката за приоритизация на държавните висши училища за целите на изпълнение на Оперативната програма „Региони в растеж“ и списъците с приоритизирани образователни обекти към тях, също така и че Комитета за наблюдение одобрява Критериите за избор на операции по Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“, като бъдат отчетени, разбира се, и техническите коментари, които са получени от страна на МОСВ и НСИ.

По така направеното предложение нямаше въздържали се, имаше двама гласували против, и решението беше прието.

Взети решения

Решение 2

Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 приема финансирането по Приоритетна ос „Регионална образователна инфраструктура“ да се осъществява въз основа на Стратегията в сектор „Образование“, отразена в утвърдената от министъра на образованието и науката Методология за приоритизиране на обектите на образователната инфраструктура на територията на Република България, както и отразени в Методиката за приоритизация на държавните висши училища за целите на изпълнение на Оперативната програма „Региони в растеж“ и списъците с приоритизирани образователни обекти към тях. Комитетът за наблюдение одобрява Критериите за избор на операции по Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“, като бъдат отчетени техническите коментари, получени от страна на МОСВ и НСИ.

Представяне и одобряване на методология и критерии за избор на операции по Приоритетна ос 7 “Регионална пътна инфраструктура” на ОПРР 2014-2020

По следваща точка от дневния ред *“Представяне и одобряване на методология и критерии за избор на операции по Приоритетна ос 7 “Регионална пътна инфраструктура” на ОПРР 2014-2020”* г-жа Мария Станевска представи методология и критерии за избор на операции по Приоритетна ос 7 “Регионална пътна инфраструктура” на ОПРР 2014-2020 предварително изпратена на членовете на Комитета за наблюдение.

Г-жа Деница Николова даде думата на г-н Лазар Лазаров, който да

представи по-детайлна информация по отношение на начина на изготвяне на методиката и критериите за приоритизиране на пътни отсечки, за да може да бъдат дооформени критериите за независима оценка от страна на УО.

Г-н Лазар Лазаров посочи, че голяма част от представените от УО критерии, са застъпени в критериите на Агенция "Пътна инфраструктура". Това са показатели, които по принцип обособяват необходимостта от съществуването на една пътна отсечка.

Критериите на Агенция "Пътна инфраструктура" са подбрани в няколко обособени позиции. Първата от тях е по отношение на икономическите добавени стойности, които ще получи съответната област по отношение на изграждането и възстановяването на съответната пътна отсечка, това какви ще бъдат икономическите ползи за потребителите, за съответните региони от подобряването на пътната отсечка, както и самите технико-експлоатационни показатели на съответния път по отношение на неговата цялост, повредени площи, комфорт на преминаване. Това е пряко обвързано с равността на пътното покритие, като пропускателна способност – там, където е необходимо и доказано, че има необходимост от разширяване на пътното платно вследствие на увеличение на пътния трафик. Това може да е в резултат на прогнози за подобряването на съответния участък, като след това може да се отчита по-добра транспортна комуникация в региона и привлечен трафик. Критериите на Агенция "Пътна инфраструктура" са седем на брой и са подбрани на база тези условия.

С първият критерий, който има 20 точки максимална оценка се отчита спестеното време след изпълнението на ремонта или дейностите по пътния участък.

Вторият критерий е свързан с оценка по отношение на свързаността на съответните пътища с друг вид транспортна комуникация. Визират се основно отсечки, които водят до терминали, до речни гари, морски пристанища и т.н., които са пряко свързани с друг вид транспорт, като се отчита и интермодалността.

С третият критерий се оценява дали пътната отсечка свързва пътна мрежа с конкретен гранично-пропускателен пункт. Това е изключително важно от гледна точка на взаимосвързаността в регионите.

Четвъртият критерий се отнася за оценката на пътните отсечки е за експлоатационните им показатели по отношение на повредени площи, носимоспособност, равност на пътната настилка, съществуващ габарит по отношение на отводнителни системи, възможност за подобряване на пътната безопасност, което е един от ключовите фактори при оценката.

Следващият критерий е свързан с оценка на надлъжната равност, напречната равност, наличието на деформации, коловози по пътното платно и предпоставки за възникване на транспортни произшествия. Това е така наречената „оценка за комфорт“, тъй като равността основно влияе върху този индекс.

Шестият критерий е оценката на пътните отсечки и техният принос за самото развитие на съответните региони – там, където тези пътища са основни артерии и дават възможност за свързване с други за по-бърз достъп на хората от тези места.

Последният, седми критерий е свързан с оценката на това дали съответната пътна отсечка осъществява пряк достъп до културни или археологически места и природно наследство, които представляват широк

интерес както за нашите туристи, така и за чужди туристи и свързаността на тези природни дадености или културни обекти с трансевропейската пътна мрежа.

Г-н Лазар Лазаров отбеляза, че Агенция "Пътна инфраструктура" е подала първите критерии в края на 2014 г., тъй като когато се прави една инвестиционна политика в пътния сектор, се говори конкретно, като при рехабилитация на определени пътни отсечки се започва с предпроектно проучване, като това изисква голям обем работа, усилия и време и обосновава техническия проект.

Поради тази причина, целият списък, подаден от Агенция "Пътна инфраструктура" е включвал приблизително 70 проекта, а към момента са отсяти около 45. Впоследствие, след изчистването на критериите след диалог с УО, започна по-детайлното им определяне, за да може да се акцентира върху тези, които реално имат най-голям шанс да бъдат изпълнени, тъй като за това е необходимо значително време, от гледна точка на строителния сезон.

Г-н Лазар Лазаров добави, че Агенция "Пътна инфраструктура" може да защити тези критерии, че те са достатъчно изчерпателни и дават обща визия за това как и защо тези пътни отсечки са влезли в този списък и е необходима тяхната реализация.

Г-н Даниел Панов благодари, че вече се мисли за републиканската пътна инфраструктура, която минава в самите населени места и отбеляза, че това е голям проблем на всички общини в България. Единственото нещо, с което НСОРБ не е съгласно, е критерият за одобряване на общинския съвет, тъй като подземната инфраструктура, която се намира под републиканската мрежа не е общинска. В допълнение той посочи, че много от отговорностите се прехвърлят на общините, а те реално нямат и необходимото финансиране. Общините ще съдействат напълно, тъй като имат интерес тази инфраструктура да бъде направена по най-бързия начин. Дори и в момента общините оказват такова съдействие, тъй като по много европейски проекти, по които са бенефициенти в предния програмен период няма заложен подмяна на подземната инфраструктура. Въпреки това всеки един кмет знае, че пет години след приключването на съответния проект не може да се променя нищо от изграденото, като досега няма случай, в който общините да не са се съгласили да си подменят подземната инфраструктура, което се прави на добра воля и координация. В тази връзка, г-н Даниел Панов отбеляза, че този критерий не е изпълним и общините не могат да се ангажират с това да задължат общинския съвет да поеме отговорност, че тази инфраструктура трябва да бъде подменена при изпълнение на проекта. Той добави, че общините ще съдействат, но с решение на общинските съвети и в общините, където кметовете нямат мнозинства, този процес ще се забави.

Г-н Даниел Панов отбеляза, че НСОРБ иска да получи списъка за тази инфраструктура, тъй като в сдружението не е изпратена като информация. Списъкът е необходим, за да се направи съответната организация и областните управители да съдействат на кметовете на общините, предвид че има приоритетни отсечки, и трябва да се знае по каква номерация фигурират в този списък.

Г-н Лазар Лазаров каза, че решението на общинските съвети е един от критериите за приоритизацията, тоест това е основно изискване за кандидатстване на УО и решението не е включено в критериите на Агенция "Пътна инфраструктура". Тази тема е разисквана на предходни заседания на Комитета за наблюдение, а и в миналия програмен период се визират интегрирани проекти. Той добави, че с много голямото доброжелание от страна

на съответните кметове, голяма част от възникналите проблеми се решават своевременно. Тези дейности не са разписани и не може чисто документално да бъдат допустими по програмата, като ремонт на ВиК, енергийна система или канализация, тъй като те са предмет на друга програма. Те не са от юрисдикцията на Агенция "Пътна инфраструктура", а за тях отговарят други структури. Безспорен е факта, че дружествата откликват и подменят инфраструктурата, а после Агенция "Пътна инфраструктура" със собствен принос възстановява пътната конструкция, за да може накрая проектът да се изпълни във вида, в който е заложен.

Разбира се, има и недобри практики, а именно отсечки да бъдат изключвани от населени места. Реално се нарушава друг един показател, който първа се въвежда в тази програма, а именно за цялостно изграждане и визия на съответен път, така че изваждането на населеното място наистина не решава проблема.

Г-н Даниел Панов предложи критерия свързан с решението на общинския съвет да отпадне, защото кметовете не могат да задължат общинските съвети да гласуват нещо, което не е общинско. Той добави, че най-важното е готовите списъци с пътни отсечки, да бъдат изпратени на НСОРБ, за да може общините да се ангажират да изпратят писма на съответните държавни институции или на тези, които имат подземна инфраструктура, за да могат те също да го зложат в техните инвестиционни програми.

Г-н Лазар Лазаров каза, че по отношение на съгласуването, Агенция „Пътна инфраструктура“ като агенция с национален мащаб има областни подразделения във всеки областен град. Тези отсечки на регионално ниво със сигурност трябва да се съгласуват с местните администрации.

Г-н Лазар Лазаров посочи, че към днешна дата няма как да се публикува списъка, тъй като и самите критерии още не са окончателно приети и може да има разместване, и ще създаде напрежение, ако отпадне някой път.

Г-жа Деница Николова каза, че по отношение на този критерий, на база на натрупания опит от първия програмен период, поради липсата на координираност на междуинституционално и на местно ниво не се финансират части от пътни отсечки точно в отсека, в който те попадат на територията на конкретен град или населено място, заради предвиждана подмяна на подземна инфраструктура.

В този смисъл тя добави, че ако НСОРБ държи да отпадне изцяло това като критерий, за изискването за решение на общински съвет, който да подsigурява, че такъв тип подземна инфраструктура няма да бъде изградена за периода на устойчивост на проектите, УО предлага критерия да се видоизмени и в този случай да не се допуска кандидатстване с проектни предложения, които да нямат наличие на подземна инфраструктура, или по които се предвижда да бъде изградена такава в рамките на периода на устойчивост на проектите. Предложението на УО е такова, за да се избегне ситуация, в която се подава проект, по който няма яснота по отношение на подземната инфраструктура и не се знае дали тя ще бъде изградена, кога ще бъде изградена, с какъв финансов ресурс и др.

Г-жа Силвия Георгиева (НСОРБ) уточни, че общините не могат да гарантират чужда собственост, каквато е подземната инфраструктура и общинският съвет може да вземе решение, че общината ще има координираща роля, а не че ще подмени подземната инфраструктура, предвид че тя не е общинска.

Г-н Даниел Панов предложи да бъде искана декларация от самите предприятия, държавни или частни, които имат подземна комуникация на дадения участък. Всяко едно предприятие, било то БТК или „Енергопро“ да подпишат такава декларация, че в определен срок ще бъде подменена инфраструктурата или ще бъде заложена в тяхната инвестиционна програма. Общината няма как да бъде задължена и да отговаря за това.

Г-жа Деница Николова посочи, че УО трябва да има увереност, че в рамките на изпълнен проект с финансиране по тази Оперативна програма, няма да има хипотезата от предния програмен период, в която да се изключва участък от конкретна пътна отсечка, защото няма подменена подземна инфраструктура или защото се предвижда такава, но няма яснота във времето и е с неясно финансиране. Тя предложи критерият да бъде видоизменен в посоката, в която бенефициентът в лицето на Агенция „Пътна инфраструктура“ предложи спрямо списъка „Приоритизирани отсечки“.

Г-жа Силвия Георгиева каза, че всички знаят много добре, че при реализирането на един проект, независимо дали е рехабилитация или ново строителство има много съгласувания. Общините съгласуват с всички, за да се реализира проекта. От друга страна УО изисква декларация от всички институции, че няма да правят интервенции през петте години в периода на устойчивост. Тя отбеляза, че общините няма как да изискат това.

Г-жа Светла Иванова (МОСВ) подкрепи УО, че такъв критерий е необходим и това е изискване по регламент. Предвид че се засяга темата за ВиК, тя направи допълнение, че това нещо се изисква както от Оперативна програма „Региони в растеж“, така ще се изисква и от Оперативна програма „Околна среда“, тоест ако общините са направили някаква отсечка и желаят да направят и ВиК мрежата в същата отсечка, то това няма как да бъде подкрепено от Оперативна програма „Околна среда“. Правилно е становището на УО на Оперативна програма „Региони в растеж“, че трябва да се намери някаква дефиниция на критерия, така че тя да удовлетворява всички страни, но може би все пак да не се изключва факта, че общинските съвети наистина или областните, които и да са те, играят роля при съгласуването на различните процедури за инвестиционните предложения, така че има и общинска инфраструктура, за която може би е необходимо да бъде дадено съответното съгласие. Може би критерият трябва да се преформулира по отношение на общинските съвети в посока, когато става въпрос за подземна общинска инфраструктура.

Г-н Юлиан Найденов (РСР, СЦР) каза, че отговорността, така както е дефинирана по закон, ако се реализира проект в следващите пет години по отношение на общинската инфраструктура, решението се взема с разрешително за строеж, което се издава за имот от местната власт, но не се взема от общинския съвет, а се взема от кмета, от общинска администрация, и в тази посока би могло да се коментира.

Г-н Даниел Панов уточни, че главният архитект издава строителното разрешение, а не кметът. Той се съгласи, че в случаите където има общинска инфраструктурата трябва да има решение на общинския съвет. Там, където е държавна, например в повечето области и центрове, и градове, където минава републиканска пътна инфраструктура, 85-90% от инфраструктурата е държавна или частна, а общинската пътна инфраструктура е много малка част. Общините могат да вземат решение за общинската инфраструктура, но не трябва да се изключва ролята на областните управители, и те трябва да носят отговорност и

да организират целия този процес.

Г-жа Илиана Захаријева (АПИ) каза, че в допълнение на всичко казано от г-н Лазаров, подкрепя методиката, която е изготвена от Агенция „Пътна инфраструктура“ в още два допълнителни, основни аспекта. Първият аспект е, че методиката и критериите в нея са изключително обективни по отношение на това как ще бъдат приоритизирани и финансирани отсечките. Вторият аспект е, че методиката и критериите, които са заложили изцяло покриват и са в унисон с целите на Европейската комисия за растеж и икономическо развитие.

Г-жа Илиана Захаријева добави, че не случайно най-голяма тежест и в първия, и във втория критерий се дава на това да има икономическо развитие и пряка връзка или с разширената TEN-T мрежа или с основната TEN-T мрежа. По този начин, освен всичко друго, методиката успява да направи взаимовръзка и с другите интервенции по Оперативната програма, от една страна, а от друга страна прави връзка и с другите оперативни програми – Оперативна програма „Транспорт“ като по този начин, методиката и критериите дават една съвместимост и кохерентност, както между различните интервенции в програмата, така и между различните програми.

Г-н Марек Теплански каза, че за всички е ясно, че има нужда от критерий, който да гарантира, че УО одобрява финансиране само за проекти, които са готови за изпълнение. Към момента такъв критерий обаче липсва. Той добави, че това е свързано с всички гаранции и разрешителни, които трябва да бъдат предоставени от различните заинтересовани страни. Има различни отговорности, различни заинтересовани страни, но така или иначе, от интерес на всички е проектът да бъде изпълнен. Това е част от подготовката на проект, и всъщност трябва да бъде проверено дали всичко е налице. Ако има някои липсващи елементи, то тогава този проект не трябва да бъде финансиран. В тази връзка трябва да има критерий, който да бъде включен в методологията.

Г-н Марек Теплански посочи, че не вижда защо трябва да се финансира проект, част от който не може да бъде изпълнен, тъй като съществува несъгласие между заинтересовани страни – кой е отговорен, какви гаранции могат да бъдат дадени, да има допълнителни уточнения и какво всъщност доказателство трябва да се предостави на УО. Отговорност обаче на УО е да избере проекти, които съответстват на критериите за избор и един от критериите е зрялост на проекта и готовност той да бъде изпълнен. Всъщност целта не е да се реши, че проекта ще бъде изпълнен през 2016 г., а той реално да бъде изпълнен през 2020 г.

Г-жа Деница Николова подчерта, че УО е включил точно такива проверки по отношение на готовността на всяко едно от проектите предложения и съответно съгласуваността на проекта като такъв в неговата цялост от всички инстанции и институции.

По отношение на коментара, направен от представителите на НСОРБ, г-жа Николова уточни, че УО държи в случаите, когато има отношение към общинска инфраструктура (собственост на общините или управление на общините), то такава декларация да се изиска или да има решение на общинския съвет в рамките на проекта. Тази декларация трябва да подsigурява, че няма да има интервенции върху участъка, който ще бъде рехабилитиран или реконструиран за периода на устойчивост на проекта. Тя отбеляза, че УО очаква, че Агенция „Пътна инфраструктура“, съгласувайки проекта като работен и инвестиционен такъв, ще е подsigурирала този набор от документи към етапа на кандидатстване за финансиране от УО, за да може да се гарантира както устойчивостта на

проекта, така и че няма да се влезе в хипотеза, в която по средата на програмния период някой от операторите да реши, че частично трябва да сменя инфраструктура (подземна), извън инфраструктурата върху която ще бъде интервенцията по програмата.

Г-жа Деница Николова предложи в тази хипотеза да бъде дооформен критерия и в тази посока да бъде одобрен на днешното заседание.

Г-н Лазар Лазаров попита защо общинският съвет трябва да издава тази декларация. Не може ли тя да бъде получена от представителя на местната власт, а именно кметът. Все пак това е декларация по отношение на инвестициите и решенията се вземат от кмета. Те могат да се гласуват на общинския съвет, но все пак чисто технологично се губи много време да се събере общинския съвет и да се вземе решение.

Г-жа Деница Николова каза, че УО няма причина да не приеме такова предложение това да бъде гарантирано от кмета, чрез съответна декларация, стига да няма възражения от страна на НСОРБ.

Г-н Даниел Панов заяви, че никой кмет няма да се ангажира с такава декларация, а ще използва общинския съвет, така че НСОРБ подкрепя предложението на г-жа Николова. Той каза, че няма да има кмет, който да не съдейства за всички тези декларации, необходими от държавни или частни предприятия и да ги осигури, тъй като в крайна сметка този участък, който ще се рехабилитира в съответния град, той минава в градската му част.

Г-н Иван Аспарухов (заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството) предложи решението да се прерформи като това стане с решение на общински съвет, на областен съвет или на регионален съвет.

Г-жа Деница Николова каза, че УО ще очаква от страна на бенефициента да бъде подсигурен набор от документи, които осигуряват, че проектното предложение, което се финансира и съответно пътната отсечка, която ще се рехабилитира и реконструира, няма да има интервенции по отношение на подземната инфраструктура за периода на устойчивост на проекта. По този начин ще бъде оформен критерия, като съответните документи ще бъдат детайлизирани в рамките на съответния критерий и какво точно се изисква като доказателство.

Г-н Николай Нецов (АМС) каза, че има няколко въпроса свързани с критерия за допустимост и с критериите за техническа и финансова оценка.

Първият въпрос е дали в методиката, която се предлага за одобрение ще се изиска пътните отсечки да попадат в средносрочната програма, която е към Стратегията, и е одобрена от Министерския съвет, след което ще се изиска да бъдат включени и в списъка на Агенция „Пътна инфраструктура“, съгласно тяхната методика. Възможно ли е тези обекти да не са в списъците, да няма синхрон между тези двата списъка.

Вторият въпрос е свързан с критериите за техническа и финансова оценка. Г-н Николай Нецов отбеляза, че прави впечатление, че в критерия за ефективност на вложените ресурси с най-висока оценка се оценява, един от критериите, а именно че пътят трябва да е в добро техническо и експлоатационно състояние, като този път, който е в лошо техническо състояние излиза, че е с най-ниска оценка, тоест има много голяма нужда от одобрение и това е критерий, който би трябвало да се оцени с най-ниска оценка. Това е от критериите, които са с най-голяма тежест.

Г-жа Деница Николова каза, че пътните отсечки, съгласно методологията и приоритизацията на Агенция „Пътна инфраструктура“ са в пълен синхрон със

Стратегията, приета от Министерския съвет по отношение на развитие на пътната инфраструктура.

Г-жа Мария Станевска каза, че по отношение на обективните и субективните критерии методиката, която е изготвена от Агенция „Пътна инфраструктура“ за приоритизиране на пътните отсечки, е с напълно обективни критерии. Критериите, които са за техническа и финансова оценка, изготвени от УО, предвид, че ще са с точкуване, няма как абсолютно всички да са с обективен характер. По този начин, както са определени, критериите сасвързани с това дали целта наистина е определена ясно. Това следва да се види как е разписано във формуляра за кандидатстване на съответното проектно предложение.

По отношение на технико-експлоатационните качества на пътя се визира пътят, част от който е пътната отсечка, за която се иска финансиране. Ако целият път е в добро технико-експлоатационно състояние, тогава наистина пътната отсечка получава по-висок брой точки, защото в противен случай ще стане така, че ще се финансира една пътна отсечка, а останалата част от пътя ще е в лошо техническо състояние. Затова УО е казал пътят, който обхваща част от който е пътната отсечка, тоест че не се налагат допълнителни интервенции за подобряване на целия път и с тази пътна отсечка вече целия път става изцяло рехабилитиран и реконструиран.

Г-жа Лазаринка Стоичкова (съветник на Министъра на регионалното развитие и благоустройството) каза, че целият процес на подготовка е с изключително добра логическа последователност. Започва се от изготвянето на стратегия за развитие на пътната инфраструктура, в която са включени всички институции, които имат отношение към развитието на пътната инфраструктура. На базата на стратегически документ, на дългосрочна визия и програма за развитието на пътния сектор, който обхваща включително и общинската пътна инфраструктура, не само националната такава, е изготвена методология, с обективни критерии: пътят или го има, или го няма; или е с дупки, или е без дупки; или е с трафик, или е без трафик. На база на тази обективна методология вече се изготвя приоритизирането на пътните отсечки, които имат най-голяма необходимост, включително и с това, че са от изключително важно значение за развитието на пътния сектор, като например връзка с TEN-T мрежата за осъществяване на взаимовръзка, включително и с други държава.

Г-жа Светла Иванова още веднъж посочи, че е необходимо съвместно, УО на ОПРР и УО на ОПОС, да прецизират някои текстове, свързани с оценки във връзка със законодателството в областта на околната среда и в насоките по-подробно да бъде обяснено за какви хоризонтални политики става въпрос, за да бъдат оценени правилно критериите.

Г-жа Борислава Удфорд попита колко от отсечките са готови да стартират през 2016 г., колко от тях са на базата на инженеринговия принцип и има ли такива въобще.

Г-н Лазар Лазаров каза, че критериите трябва да бъдат уточнени, за да няма повече промяна в списъка. Към настоящия момент от утвърдения списък, Агенция „Пътна инфраструктура“ има готовност веднага да кандидатства за минимум 12 пътни отсечки, което е горе-долу 50%. Има се предвид само строителство, с изготвени, зрели технически проекти, с които да се кандидатства и да се обявят процедури за избор на изпълнител и строителен надзор. Той добави, че за останалите обекти вече има избрани изпълнители за изготвяне на технически проекти, и не се предвижда инженеринг за нито един от обектите, който е подаден за изпълнение. Агенция „Пътна инфраструктура“ има готовност,

в следващите две години, три – максимум, да приключи проектите по програмата.

Г-жа Деница Николова предложи да бъде взето решение, че Комитетът за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж” приема финансирането по Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура” да се осъществява въз основа на целите на Стратегията за развитие на пътната инфраструктура в Република България за периода 2016-2022 г., отразени в утвърдения от председателя на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура” Методика и Критерии за приоритизиране на пътните отсечки, с които Агенцията ще кандидатства за финансиране по Оперативна програма „Региони в растеж” и Списък с приоритизирани пътни отсечки към нея и Комитетът за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж” одобрява Критериите за избор на операции по Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура” с допълнението, че критерия, който касае устойчивостта на проектите и документите, които трябва да съпътстват осигуряването на необходимата устойчивост по проектните предложения следва да бъде подсигурана от бенефициента Агенция „Пътна инфраструктура” към етапа на кандидатстване по Насоките. Ще бъдат отразени и техническите коментари от страна на Министерството на околната среда и водите.

По направеното предложение нямаше коментари и бележки и то беше прието единодушно.

Взети решения

Решение 3

Комитетът за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 приема финансирането по Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура” да се осъществява въз основа на целите на Стратегията за развитие на пътната инфраструктура в Република България за периода 2016-2022 г., отразени в утвърдения от председателя на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура” Методика и Критерии за приоритизиране на пътните отсечки, с които Агенцията ще кандидатства за финансиране по Оперативна програма „Региони в растеж” и Списък с приоритизирани пътни отсечки към нея. Комитетът за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж” одобрява Критериите за избор на операции по Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура” с допълнението, че критерия, който касае устойчивостта на проектите и документите, които трябва да съпътстват осигуряването на необходимата устойчивост по проектните предложения следва да бъде подсигурана от бенефициента - Агенция „Пътна инфраструктура” към етапа на кандидатстване по Насоките. Ще бъдат отразени и техническите коментари от страна на Министерството на околната среда и водите.

Представяне и одобряване на изменение на методология и критерии за избор на операции по Приоритетна ос 8 “Техническа помощ” на ОПРР 2014-2020

По следваща точка от дневния ред “Представяне и одобряване на изменение на методология и критерии за избор на операции по Приоритетна ос 8 “Техническа помощ” на ОПРР 2014-2020” г-жа Мария Станевска представи предложението за изменение в методологията и критериите за подбор на

операции по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ”, което е свързано с корекции в допустимите бенефициенти и в допустимите дейности, тоест по отношение на детайлните критерии за оценка на проектни предложения не се предлага изменение.

Г-жа Деница Николова предложи да бъде взето решение, че Комитета за наблюдение одобрява направеното предложение за изменение на методиката и критериите за избор на операции по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ”.

По направеното предложение нямаше коментари и бележки и то беше прието единодушно.

Взети решения

Решение 4

Комитетът за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж” одобрява изменението на Методология и Критерии за избор на операции по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ”

Представяне и одобряване на Индикативна годишна работна програма за 2016 г. по ОПРР 2014-2020

По следваща точка от дневния ред *“Представяне и одобряване на Индикативна годишна работна програма за 2016 г. по ОПРР 2014-2020”* г-жа Мария Станевска представи за одобрение Индикативната годишна работна програма за 2016 г. по ОПРР 2014-2020, включваща предстоящите за обявяване процедури. Във връзка с представеното предложение за одобрение на ИГРП бе направено и предложение от страна на МОН за изместване на процедурата, касаеща висшите училища от декември 2015 г. в януари 2016 г.

Г-жа Борислава Удфорд поиска да бъде дадена повече информация относно предвидените 2 млн. лв., които ще бъдат предложени като техническа помощ на Агенция „Пътна инфраструктура” за доставка на специализирано техническо оборудване и софтуер. Тя попита какъв ще е приносът на този софтуер за 24-те отсечки, които евентуално биха се финансирани и защо се закупува и се предлага да се закупува нещо подобно в тази Програма. За ЕК така като е представено, този софтуер е нещо хоризонтално от административния капацитет на цялата Агенция „Пътна инфраструктура”, евентуално подлежащо на бюджет от някъде другаде, но не и от структурните фондове.

Г-жа Николина Чапанова (АПИ) каза, че към момента има едно дофинализиране какво точно да представлява софтуерът, но като цяло идеята е да се търси механизъм, с който да може във времето да се доказва направената инвестиция, например за измерване на сцеплението. Целта е да се докаже качеството на извършената инвестиция.

Г-жа Борислава Удфорд попита защо тогава е необходимо да се конкретизира сумата и да се отваря бюджетната линия през януари 2016 г.

Г-жа Деница Николова каза, че е предвидено обявяване на схемата през януари 2016 г., защото в рамките на този компонент всъщност не се включва само финансиране за софтуер и закупуване на специализирано техническо оборудване, а се дава възможност на бенефициента да изгради и да допълни своя капацитет по отношение на изпълняване на такъв тип инвестиции чрез участие в различни семинари, чрез даване на възможност за работни групи, сформирани на допълващи срещи. Това е причината, поради която УО

предвижда да обяви възможността за кандидатстване към бенефициента през януари 2016 г., както и с оглед на това, че се очаква до края на 2015 г. да се обяви и основния инвестиционен компонент, който е за подготовка на проектните предложения.

Г-жа Борислава Удфорд предложи предвид, че се касае за голяма сума, членовете на Комитета за наблюдение да бъдат детайлно информирани къде и какво точно се предвижда за Агенция „Пътна инфраструктура“ с обосновки за конкретните отсечки и за това, което Агенция „Пътна инфраструктура“ прави по Програмата на следващото заседание.

Г-жа Деница Николова поясни, че всъщност предложението е да се допълни обосновката на Агенция „Пътна инфраструктура“ по отношение на компонента, който е за техническа помощ и който касае основно закупуването на софтуер и специализирано оборудване, до каква степен той е обвързан изцяло с инвестиционния компонент, който се финансира чрез средствата на Оперативната програма. Това на практика означава, че предложението е свързано и с изместване на обявяването на бюджетната линия към Агенция „Пътна инфраструктура“ за малко по-късен етап, в който с решение на Комитета за наблюдение е взето и този бюджет е одобрен за тях.

Г-жа Борислава Удфорд каза, че има колебание, че Агенция „Пътна инфраструктура“ се нуждае спешно от обучение в областта на ЕСИФ, защото пътните отсечки се строят, така или иначе, на цялата територия, а те знаят как да строят отсечки. И това е причината да възрази на предварително обявяване през януари 2016 г., когато няма да има Комитет за наблюдение. Необходима е по-прецизна обосновка от страна на Агенция „Пътна инфраструктура“ за какво е предложена тази сума, за какво точно ще се използва техническата помощ. Решението е на Комитета за наблюдение, но ЕК държи да знае, а също и да са уведомени всички членове на Комитета за наблюдение. Този коментар се отнася за всяка техническа помощ по Програмата, която ще се предостави. Тя добави, че УО има нужда да знае как да канализира нещо, което ще послужи при изпълнението на Програмата, тоест не може да се обещаят бюджети, които евентуално биха допринесли за постигане на целите на Програмата.

Г-жа Деница Николова предложи през януари 2016 г. Агенция „Пътна инфраструктура“ да изпрати обосновка за разпределение на бюджетните средства, които са предвидени като бюджетна линия за обявяване и за възможност за финансиране по линия на Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“, като след получаване на обосновката, същата ще бъде предоставена на всички членове на Комитета за наблюдение, ще бъде взето допълващо решение по отношение на обосноваването за необходимостта от софтуер и специализирано техническо оборудване, след което ще се пристъпи към предоставяне на възможността за обявяване на бюджетната линия в подкрепа на Агенция „Пътна инфраструктура“ като техническа помощ.

Г-жа Добринка Кръстева попита дали в тази бюджетна линия не са част от заплатите на Агенция „Пътна инфраструктура“.

Г-жа Николина Чапанова отговори, че заплатите на служителите на агенцията не са включени в бюджетната линия.

Г-жа Деница Николова поясни, че в рамките на всеки един от проектите има сума за управление на проекта и в рамките на тези суми Агенция „Пътна инфраструктура“ разполага по отношение на възнаграждението на служителите.

Г-жа Деница Николова предложи да бъде приет този подход и ако няма въздържали се или против, да се приеме решение в тази посока.

работна програма, защото очевидно дискусиата в този формат не е достатъчна. Това са въпроси, които изискват много повече време и много повече дискусии с различни заинтересовани субекти.

В тази връзка той предложи на следващото заседание на Комитета за наблюдение, по-цялостно да се обсъдят приоритетните оси, които влизат в Оперативната програма, какво се случва с публикуваните покани за кандидатстване и как това се отразява на индикаторите, които са приети по съответните приоритетни оси.

По всички приоритетни оси трябва да има задълбочена дискусия. Всеки трябва да разбира каква е стратегията и какви са мерките, които ще се прилагат.

Има доста разговори, които трябва да се проведат извън този Комитет за наблюдение в МТСП, в МОН. Добре би било УО да може да подготви тези цялостни анализи на положението по приоритетни оси и тази дискусия да бъде малко по-задълбочена на следващото заседание на Комитета за наблюдение.

Предложенението на ЕК е тези анализи да бъдат включени в дневния ред на следващия Комитет за наблюдение, като това ще бъде оценено от всички негови членове и всички заинтересовани лица, защото ще се получи по-цялостен поглед върху това, което се случва по Програмата и как се отразява на приетите цели.

Г-н Марек Теплански благодари от името на ЕК за полезната дискусия и отбеляза, че основната роля на ЕК е да подпомага процеса и е готова да участва в решаването на всички възникнали проблеми и трудности.

Г-жа Деница Николова благодари ползотворната и полезна дискусия, на членовете на Комитета за наблюдение. Тя изрази мнение, че като цяло всяка дискусия е полезна и градивна, и води до своето следствие по отношение на по-голям ефект от интервенциите, от логиката за инвестиране по тази Оперативна програма.

Г-жа Деница Николова обърна внимание на членовете на Комитета за наблюдение, че в случаите, когато получават писмени материали от УО трябва да има яснота, че в хода на едно заседание е много трудно да бъде отговорено на всеки един от поставените на място въпроси. Именно поради тази причина информацията трябва да се представя десет дни предварително преди Комитета за наблюдение, и когато има притеснения по конкретна тема, в рамките на материалите, които са изпратени тя да бъде най-малкото сигнализирана на УО с оглед допълваща подготовка и за самото заседание.

Г-жа Деница Николова посочи, че и като оптимизация на процесите оттук нататък по отношение на следващи заседания на Комитета за наблюдение се предвижда при дискутиране на конкретните теми за обявяване на насоки за кандидатстване в рамките на 2016 г. да бъдат правени допълващи технически срещи преди самото заседание, за да бъдат избегнати несъществените елементи по отношение на конкретните теми, които се коментират в хода на официалното заседание на Комитета за наблюдение.

Следващото заседание на Комитет за наблюдение ще се проведе около май 2016 г. Има достатъчно време за подготовка на новите схеми за кандидатстване, които да бъдат обсъдени и дискутирани. Междинно членовете на Комитета за наблюдение ще получават стандартно информация по отношение на изпълнението на Оперативната програма чрез всички публични източници, както на сайта на Оперативната програма, така и чрез мерките за информация и публичност, които регулярно се провеждат от страна на УО.

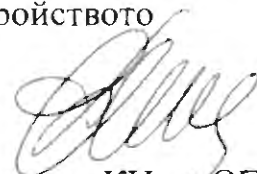
Г-жа Деница Николова благодари още веднъж на членовете на Комитета

за наблюдение за взетото участие, за активната работа и за приноса към всички взети решения.

УТВЪРДИЛ:

ДЕНИЦА НИКОЛОВА,
Председател на КН на ОПРР,
Ръководител на УО на ОПРР и
Заместник-министър на регионалното
развитие и благоустройството

АСЯ СТАНКОВА,
Заместник-председател на КН на ОПРР,
Заместник-ръководител на УО на ОПРР
и и.д. главен директор на ГД ПРР